

Рейтинговий звіт FTRB–01-с

Звіт про рівень кредитного рейтингу контрагента

Контрагент:	АБ «Факторіал–Банк»
Тип кредитного рейтингу:	кредитний рейтинг позичальника (рейтинг контрагента) за українською Національною шкалою кредитних рейтингів
Дата визначення:	19.04.07 р.
Кредитний рейтинг:	uaBBB–
Прогноз рейтингу:	стабільний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг позичальника (контрагента) визначено за Національною шкалою кредитних рейтингів, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна шкала кредитних рейтингів дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Вихідна інформація

Для проведення процедури визначення кредитного рейтингу компанія «Кредит-Рейтинг» використовувала фінансову звітність АБ «Факторіал-Банк» за 2002-2006 роки, а також внутрішню інформацію, надану банком у ході рейтингового процесу.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, наданій самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є в розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Було проаналізовано інформацію стосовно усіх істотних аспектів діяльності банку. Дані балансу та звіту про фінансові результати наведено у Додатках до цього рейтингового звіту.

Визначення поточного рейтингу

Рейтинг позичальника «uaBBB» відображує ДОСТАТНЮ СПРОМОЖНІСТЬ позичальника вчасно і повністю виконати в умовах українського фінансового ринку свої боргові зобов'язання, однак, такий позичальник має підвищену чутливість до впливу несприятливих змін у комерційних, фінансових та економічних умовах, ніж позичальники з вищими рейтингами.

Знаки «+» та «-» означають проміжний рейтинговий рівень відносно основного рівня.

Стабільний прогноз вказує на відсутність наявних передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рейтингова історія

Кредитний рейтинг за Національною шкалою кредитних рейтингів АБ «Факторіал-Банк» визначено вперше. Раніше рейтинги контрагента та його боргових інструментів за національною шкалою не визначалися.

Основні показники

Основні фінансові показники

Показник	01.01.03	01.01.04	01.01.05	01.01.06	01.04.06	01.07.06	01.10.06	01.01.07
Актив, млн. грн.	225,15	351,85	446,25	690,56	672,89	725,93	784,01	802,66
Кредитно-інвестиційний портфель, скоригований на суму резервів, млн. грн.	151,35	219,03	340,28	545,39	554,20	589,29	627,83	631,21
Депозити, млн. грн.	138,26	218,71	284,37	509,51	541,51	553,17	613,37	668,16
Власний капітал, млн. грн.	61,16	63,00	88,31	89,52	90,34	91,10	91,97	97,53
Доходи, млн. грн.	25,97	48,08	75,83	85,91	23,73	50,63	119,56	174,01
Витрати, млн. грн. ¹	25,07	46,24	72,84	84,70	22,86	49,00	117,11	170,97
Прибуток до сплати податку, млн. грн.	1,49	1,91	3,52	2,14	0,94	1,92	3,14	3,53
Чистий прибуток, млн. грн.	0,90	1,84	2,99	1,21	0,87	1,63	2,45	3,04
Доходність активів (ROA) ² , %	0,400	0,636	0,750	0,213	н/а	н/а	н/а	0,407
Доходність капіталу (ROE), %	1,474	2,958	3,956	1,359	н/а	н/а	н/а	3,251

¹ Без урахування податку на прибуток

² Середні значення ROE та ROA окрім їхніх значень за 2002 рік

Фактори, що сприяють підвищенню кредитного рейтингу

- Можливість отримання фінансової підтримки групи компаній «У.П.Е.К.», до складу якої входить АБ «Факторіал–Банк»;
- Співпраця з роздрібними мережами та розвиток власної регіональної мережі АБ «Факторіал–Банк» дала можливість банку інтенсивно розвивати роздрібний бізнес.

Фактори, що обмежують рівень кредитного рейтингу

- невисокі показники рентабельності активів та власного капіталу порівняно з банківською системою (за 2006 рік ROA = 0,407; ROE=3,251);
- незбалансоване зростання основних статей активів та зобов'язань протягом аналізованого періоду;
- невизначеність формалізованої стратегії розвитку на середньострокову перспективу;
- ризики втрати ринкової частки банку за умов подальшого збільшення присутності крупних загальнонаціональних банків на українському банківському ринку.

Зміст

РЕЗЮМЕ	7
1. ІНФОРМАЦІЯ ПРО АБ «ФАКТОРІАЛ-БАНК»	9
1.1.1. Загальна інформація про банк.....	9
1.2. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ	9
1.3. ОРГАНИ УПРАВЛІННЯ	11
1.3.1. Загальні Збори акціонерів.....	11
1.3.2. Спостережна рада.....	11
1.3.3. Правління.....	12
1.3.4. Управління ризиками	13
2. РОЗВИТОК БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ	15
2.1. ДИНАМІКА ОСНОВНИХ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ У 2006 РОЦІ	15
2.2. ОГЛЯД КЛЮЧОВИХ ПОДІЙ 2006 РОКУ ТА ЇХНЬОГО ВПЛИВУ НА СТАН ТА РОЗВИТОК БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	16
2.3. ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ БАНКІВ ПРОТЯГОМ 2002-2006 РОКІВ ТА ПОТОЧНА СИТУАЦІЯ У БАНКІВСЬКІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ	16
3. РОЗВИТОК ЯКІСНИХ ПОКАЗНИКІВ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКУ	22
3.1. ЮРИДИЧНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ	22
3.2. ВІДНОСИНИ ВЛАСНОСТІ	23
3.3. РЕГІОНАЛЬНА МЕРЕЖА.....	24
3.4. КЛІЄНТСЬКА БАЗА	25
3.5. ПЛАТІЖНІ КАРТКИ.....	27
4. ФІНАНСОВІ ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКУ	29
4.1. ВИКОНАННЯ НОРМАТИВІВ НБУ.....	29
4.2. ДЖЕРЕЛА ФОРМУВАННЯ РЕСУРСІВ.....	30
4.2.1. Капітал.....	30
4.2.2. Зобов'язання.....	31
4.3. НАПРЯМИ РОЗМІЩЕННЯ КОШТІВ.....	33
4.3.1. Активи	33
4.3.2. Кредитно-інвестиційний портфель	34
4.4. ЯКІСТЬ АКТИВІВ ТА ЛІКВІДНІСТЬ.....	36
4.4.1. Ліквідність	36
4.4.2. Резерви та неплатежі	37
4.5. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ	38
4.5.1. Доходи.....	38
4.5.2. Витрати.....	39
4.5.3. Прибуток.....	40
5. СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ АБ «ФАКТОРІАЛ-БАНК»	41
5.1.1. Виконання основних показників.....	41
5.1.2. Стратегія розвитку АБ «Факторіал-Банк».....	42
ВИСНОВОК	45
ДОДАТКИ	46

ДОДАТОК ДО РЕЙТИНГОВОГО ЗВІТУ №1	47
ДОДАТОК ДО РЕЙТИНГОВОГО ЗВІТУ №2	48
ДОДАТОК ДО РЕЙТИНГОВОГО ЗВІТУ №3	49
ДОДАТОК ДО РЕЙТИНГОВОГО ЗВІТУ №4	50

Резюме

АБ «Факторіал–Банк» працює на банківському ринку з 1992 року та є правонаступником «Приват-Ексель». За результатами діяльності банку у 2006 році банк посідав 58 місце в ренкінгу НБУ (станом на 01.01.03 р. – 53 місце).

Інтенсивний розвиток банку розпочався у 2004-2005 роках та продовжився у 2006 році. За період з 2002 року чисті активи банку зросли у 3,56 рази, кредитно–інвестиційний портфель – у 4,12 рази, кошти юридичних осіб – у 6,2 рази. При цьому доходи банку збільшилися у 3,57 рази.

Зростання фінансових показників банку вдалося досягти за рахунок інтенсивного нарощення клієнтської бази за юридичними та фізичними особами, а також розширенням регіональної мережі, яка на початок року окрім головного офісу, розташованого у м. Харкові, налічувала також 7 філій та 41 відділення (з них у харківському регіоні – 1 філія та 31 відділення). Відповідно до стратегії банку, протягом поточного року заплановано відкриття 13 нових територіальних підрозділів.

Картковий бізнес АБ «Факторіал–Банк» має достатній ступінь розвитку: банк співпрацює з двома міжнародними платіжними системами, а з 2007 року є учасником НСМЕП. Кількість емітованих карток за останній рік зросла майже вдвічі, та станом на 01.01.07 р. перевищила 30 тисяч. Банк використовує як власну мережу обслуговування карткового бізнесу, так і мережу банків партнерів.

Основними акціонерами банку є три фізичні та 1 юридична особа, частка у капіталі кожного з яких перевищує 19%. З кінця 2006 року було розміщено міноритарний пакет акцій за допомогою інвестиційної компанії.

Протягом аналізованого періоду АБ «Факторіал–Банк» дотримувався нормативів, встановлених НБУ, та мав достатній рівень капіталізації.

Ресурсна база АБ «Факторіал–Банк» є порівняно добре диверсифікованою, при цьому зростання активів у 2003–2006 роках було підкріплено збільшенням статутного капіталу, залученням міжбанківських ресурсів, а також зростанням клієнтських коштів, зокрема, строкових депозитів юридичних та фізичних осіб. Банк є добре капіталізованим, при цьому основними складовими власного капіталу є статутний капітал та результати переоцінки основних засобів. У другому та третьому кварталах 2007 року заплановано збільшення статутного капіталу АБ «Факторіал–Банк» до 102 млн. грн.

Залучені кошти банк розміщує, насамперед, у клієнтський кредитний портфель, міжбанківські кредити та цінні папери інших емітентів. Питома вага високоліквідних активів у чистих активах банку протягом усього періоду коливалася в межах 10,3–16,1%, а значення показника швидкої ліквідності перебувало на стабільному рівні. Нормативи ліквідності протягом аналізованого періоду є стабільно вищими за мінімальні вимоги НБУ та достатніми, щоб нівелювати поточні ризики. Динамічний розвиток мережі спричинив майже

дворазове збільшення основних фондів банку. Концентрація кредитного портфеля АБ «Факторіал–Банк» за видами економічної діяльності та позичальниками є помірною.

Якість кредитного портфеля банку залишається на доброму рівні: обсяг та питома вага сумнівної та безнадійної заборгованості є стабільно низькими, а сформовані резерви значно перевищують сумнівну та прострочену заборгованість.

Доходи та витрати банку інтенсивно зростали протягом аналізованого періоду, при цьому доходи банку складаються переважно з процентних, що характерно для банківської системи України, зокрема, тих банків, які у своїй діяльності зорієнтовані на кредитування фізичних та юридичних осіб. У структурі витрат АБ «Факторіал–Банк» зростає питома вага процентних витрат, що є результатом збільшення обсягів залучення депозитів та певну зорієнтованість на ці ресурси.

Показники рентабельності активів та капіталу АБ «Факторіал–Банк» перебувають на дещо нижчому рівні порівняно до банківської системи загалом, що пов'язано, насамперед, з інтенсивним розвитком регіональної мережі.

Основні планові показники у 2006 році банком були виконані. Стратегія розвитку банку до 2007 року є помірною та передбачає пропорційне зростання фінансових показників, підвищення прибутковості, а також підвищення якісних показників, у тому числі: розширення регіональної мережі, нарощення клієнтської бази та активне просування програм для роздрібного бізнесу.

1. Інформація про АБ «Факторіал–Банк»

1.1.1. Загальна інформація про банк

АБ «Факторіал-Банк» зареєстрований Національним банком України 01.12.92 р. за № 131 і є правонаступником акціонерного банку «Приват-Ексель».

Згідно з Рішенням Комісії з питань нагляду та регулювання діяльності банків НБУ від 25 грудня 2006 року N 364 АБ «Факторіал-Банк» за розміром активів на 2007 рік віднесено до III групи банків.

Регіональна структура АБ «Факторіал-Баку» станом на 01.01.07 р. нараховує 7 філій та 41 безбалансове відділення. Протягом 2006 року АБ «Факторіал-Банком» відкриті: філія в м. Донецьку та 10 відділень.

АБ «Факторіал-Банк» є універсальним комерційним банком.

Банк має такі ліцензії та дозволи:

- Ліцензія НБУ за № 37 від 04.12.01 р. та письмовий дозвіл № 37-3 від 02.06.2006 р.;
- Ліцензії ДКЦПФР: Серія АБ № 113475 03.11.2004: діяльність з випуску та обігу цінних паперів, а також діяльність щодо ведення власного реєстру власників іменних цінних паперів строком дії від 03.11.2004 до 03.11.2009 р. (Філії банку, повноважень щодо здійснення діяльності по випуску та обігу цінних паперів не мають); Серія АВ № 115294 від 17.07.2006: депозитарна діяльність зберігача цінних паперів (строк дії ліцензії: 17.07.2006 –17.07.2011. Копію ліцензії для провадження депозитарної діяльності зберігача цінних паперів отримала Київська філія Банку);
- Ліцензія Департаменту спеціальних телекомунікаційних систем захисту інформації служби безпеки України серії АБ № 176511 від 28.07.2005. Строк дії: з 08.07.2005 по 08.07.2010.

Місце розташування банку – м. Харків, вул. Римарська 32.

1.2. Історія розвитку

Акціонерний Банк «Факторіал-Банк» зареєстрований Національним Банком України 01.12.92 р. як АБ «Приват-Ексель». Нинішню назву банк отримав у 2001 році.

З 1993 року банк є учасником Харківського банківського Союзу та Асоціації українських банків, а з кінця 1999 року – Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (свідоцтво №105 від 02.09.99 реєстраційний №114).

У вересні 2001 р. на загальних зборах акціонерів було прийнято рішення про збільшення статутного капіталу на 12 млн. грн. Того ж року змінився управлінський склад банку та змінено стратегію банку, що передбачала розширення та універсалізацію діяльності банку. Банк підключився до міжнародної інформаційно-торговельної системи REUTERS та став агентом системи грошових переказів Western Union. Встановлено перший банкомат. Банк почав розбудову мережі відділень у місті Харкові.

З 2002 року АБ «Факторіал–Банк» є асоційованим членом міжнародної платіжної системи VISA International та членом міжнародної платіжної системи S.W.I.F.T. Встановлено нову систему автоматизації банківської діяльності. Банк отримав право надання послуг з виплати пенсій в окремих регіонах від Пенсійного фонду України. Відкрито філію у місті Дніпропетровську та 10 відділень в Харківській області.

У серпні 2003 року банк отримав статус афілійованого члена системи MasterCard International. Того ж року було відкрито філії у містах: Київ, Запоріжжя, Херсон, Хмельницький, а також 7 відділень у Харківській області.

У 2004 році було створено страхову компанію «Соцстрах», що наразі є одним з міноритарних акціонерів банку. АБ «Факторіал–Банк» розпочав надавати послуги в рамках системи грошових переказів СОФТ, а з 2005 р. банк почав співробітництво з кредитною спілкою «Родинний кредит». Впроваджено послугу оренди індивідуальних сейфів у Дніпропетровській філії, а також депозитарне сховище у Київській філії. Того ж року було розроблено та впроваджено схему проведення операцій факторингу.

У 2006 році було відкрито Донецьку філію, а також відділення у Дніпропетровську, Новомосковську, Хмельницьку, Кам'янці–Подільському, Миколаєві, Лубнах, Харкові. Впроваджено програму підтримки малого та середнього бізнесу в харківському центрі мікрокредитування. Укладено генеральну угоду з Державною іпотечною установою щодо рефінансування та обслуговування іпотечних кредитів для населення. Банк розпочав надавати послуги в рамках системи грошових переказів CONTACT. В рамках розвитку програми «Розстрочка» банк спільно з компанією «System Credit» уклав угоду з мережею магазинів «Електроленд», «МКС», «Будинок меблів», «Спецвузавтоматика» в Харкові, Запоріжжі, Херсоні, Краснограді. Банком було налагоджено співпрацю з компанією «Інтер Фінанси Україна», яка займається роздрібним кредитуванням. Наприкінці року спільно з компанією МКС «Системна інтеграція» розпочато реалізацію проекту щодо впровадження системи IP–телефонії у всіх структурних підрозділах Банку.

На початку 2007 р. розроблено та затверджено новий стратегічний план розвитку. З початку року було відкрито відділення у Харкові, Запоріжжі, Житомирі, Одесі та Львові.

1.3. Органи управління

Органами управління Банку є Загальні Збори акціонерів Банку, Спостережна Рада Банку, та Правління Банку.

1.3.1. Загальні Збори акціонерів

До компетенції Загальних Зборів акціонерів належить прийняття рішень щодо:

- визначення основних напрямів діяльності Банку й затвердження його планів та звітів про їх виконання;
- внесення змін та доповнень до статуту Банку;
- зміни розміру статутного капіталу Банку;
- призначення та звільнення Голови та членів Спостережної Ради Банку, Голови та членів Ревізійної комісії;
- затвердження річних результатів діяльності Банку, включаючи його дочірні підприємства, затвердження звітів та висновків Ревізійної комісії та зовнішнього аудитора;
- розподілу прибутку, порядку розподілу прибутку, строку та порядку виплати частки прибутку;
- припинення діяльності Банку, призначення ліквідатора, затвердження ліквідаційного балансу;
- винесення рішень про притягнення до майнової відповідальності посадових осіб органів управління Банку;
- вирішення питання про придбання власних акцій, що випускаються Банком.

До компетенції Загальних Зборів можуть бути віднесені й інші питання. Загальні Збори мають право делегувати Спостережній Раді чи Правлінню Банку частину своїх повноважень.

1.3.2. Спостережна рада

Спостережна Рада Банку, орган, який контролює та регулює діяльність виконавчого органу. До компетенції спостережної ради належать:

- призначення і звільнення Голови та членів Правління Банку та контроль діяльність Правління Банку;

- визначення зовнішнього аудитора;
- встановлення порядку проведення ревізій та контролю за фінансово-господарською діяльністю Банку;
- прийняття рішення щодо покриття збитків, а також створення, реорганізації та ліквідації дочірніх підприємств, філій і представництв Банку, затвердження їх статутів і положень;
- затвердження умов оплати праці та матеріального стимулювання членів Правління Банку;
- підготовка пропозицій щодо питань, які виносяться на Загальні Збори акціонерів Банку;
- визначення структури Банку, функцій структурних підрозділів Банку, філій, представництв;
- затвердження положення про формування і використання фондів і резервів Банку, створення яких не обов'язкове згідно з законодавством і нормативними актами Національного банку України;
- прийняття рішення про участь Банку у створюванні банківських об'єднань, про можливість Банку бути учасником промислово-фінансових груп з дотриманням вимог антимонопольного законодавства України, про створення неприбуткових спілок чи асоціацій;
- прийняття рішення щодо емісії облігацій, ощадних сертифікатів, інших цінних паперів (окрім акцій) згідно з чинним законодавством;
- встановлює ліміт сум договорів (угод), які підписує Голова Правління Банку, на підставі рішення Спостережної ради, оформленого Протоколом.

До компетенції Спостережної ради може входити виконання інших функцій, відповідно до статуту банку та рішень загальних зборів акціонерів.

1.3.3. Правління

Правління Банку – є колегіальним виконавчим органом та вирішує всі питання діяльності Банку, крім тих, що належать до компетенції Загальних Зборів і Спостережної Ради.

Голова Правління має право доручати вирішення окремих питань, виконання окремих завдань своїм заступникам, працівникам структурних підрозділів, філій, відділень та представництв Банку.

1.3.4. Управління ризиками

Контроль за ризиками, що виникають у результаті діяльності банку, здійснюється відповідними підрозділами Банку на основі розроблених внутрішньобанківських положень згідно з нормативною базою, затвердженою Національним банком України.

Основні ризики, властиві діяльності Банку, включають ризики ліквідності, кредитні ризики, ризик зміни відсоткових ставок та валютний ризик. Для банку властивий також операційний ризик, що пов'язаний з підвищеною плинністю кадрів.

Для мінімізації операційного ризику, пов'язаного з можливими помилками, або шахрайством персоналу, у банку встановлене обмеження повноважень конкретного співробітника. Розмежування повноважень користувачів системи зводить до мінімуму ризик несанкціонованого доступу до банківської інформації.

Внутрішня нормативна база, доведена до виконавців у межах їх функціональних обов'язків, дає можливість, під контролем керівництва, проводити навчання виконавчого персоналу та підвищувати рівень їх кваліфікації. Банк також періодично направляє своїх працівників на семінари з питань банківської діяльності.

Правовий ризик є об'єктом уваги юридичної служби банку. Зниження ризику досягається удосконаленням кваліфікації співробітників юридичного відділу з метою недопущення помилкових трактувань законів та нормативних актів. Претензійно-позовна робота банку є на задовільному рівні.

Головним напрямком в управлінні кредитним ризиком банку є колегіальне рішення Кредитного комітету щодо надання кредиту позичальнику. Банк в цілому здійснює контроль за виконанням позичальником умов кредитного договору, цільовим використанням кредиту, своєчасним і повним його погашенням, схоронністю застави. Нормативи кредитного та інвестиційного ризику банком протягом звітного року не порушувалися.

Банк наражається на ціновий процентний ризик, переважно, в результаті надання позик та авансів клієнтам та іншим банкам за фіксованими процентними ставками в сумах та за періоди, які відрізняються від сум та періодів строкових депозитів та інших позикових коштів за фінансовими процентними ставками.

Управління процентним ризиком здійснює Комітет з питань управління активами та пасивами (КУАП). Комітет з питань управління активами та пасивами формує політику Банку з питань собівартості активів і пасивів, а також контролює її впровадження, управляє рівнем процентних ставок, розміщених та залучених ресурсів банку з метою зменшення ризику втрати та підвищення доходності операцій. Банком проводиться аналіз банківських продуктів, що поглиблює визначення доходності банку і дає уяву про вартість і рентабельність конкретних банківських операцій. Процентна політика банку виважена. Чутливість до

несприятливих змін відсоткових ставок за залученими та розміщеними коштами помірна.

Мінімізація ринкового ризику припускає здійснення комплексу заходів, спрямованих на зниження імовірності настання подій чи обставин, що приводять до фінансових збитків, та (чи) на зменшення (обмеження) розміру потенційних фінансових збитків.

Основними процедурами мінімізації ринкового ризику, контрольованого на рівні Банку, є зниження концентрації активів через розподіл активів між різними їх видами та контрагентами; обмеження збитків шляхом встановлення «стоп-заявок», що обмежують збитки на заздалегідь заданій величині; виключення з портфеля активів угод, що несуть у собі ризик утрат, не відповідним рівням ризику, прийнятого на себе банком (зменшення обсягу позиції у межах виділеного ліміту).

До повноважень Управління ризик менеджменту в АБ «Факторіал–Банк» належать:

- розробка інвестиційної політики Банку і розмірів лімітів по активних та пасивних операціях;
- контроль за дотриманням встановлених лімітів показників, використовуваних для моніторингу ринкового ризику;
- контроль дотримання заходів для зниження ринкових ризиків, пов'язаних із проведенням банківських операцій, у тому числі і на ринку цінних паперів, а також інші функції, відповідно до внутрішньої нормативної бази банку.

Для підтримки необхідного рівня ліквідності Банком здійснюється щоденний моніторинг стану високоліквідних активів і зобов'язань, складаються прогнози потоків платежів і приймаються рішення з управління миттєвою ліквідністю. Проводиться регулярний аналіз стану поточної і довгострокової ліквідності у ході якого визначається надлишок або дефіцит ліквідності та заходи щодо його усунення.

Банком здійснюється постійний контроль як за залученими, так і за розміщеними ресурсам, за строками їх погашення для визначення потреби Банку у ресурсах для виконання своїх зобов'язань перед клієнтами. З цією метою розроблено програмне забезпечення, яке дозволяє контролювати платіжну позицію АБ «Факторіал–Банк».

Політика управління ризиками у АБ «Факторіал–Банк» є виваженою, та дозволяє визначити та належним чином контролювати ризики, які виникають у ході діяльності банку.

2. Розвиток банківської системи

2.1. Динаміка основних макроекономічних показників у 2006 році

Зростання активності банків на ринку готівкової валюти з 1,98 млрд. дол. США у січні до 4,33 млрд. дол. США у грудні супроводжувалося їх активністю на міжбанківському ринку (обсяг операцій лише за четвертий квартал 2006 року перевищив 30 млрд. дол. США, тоді як у першому кварталі 2006 року склав 21,5 млрд. дол. США).

Національним банком України у червні 2006 року було знижено облікову ставку з 9,5% до 8,5% та збільшено обсяг інтервенцій на валютному ринку, сальдо за якими було від'ємним лише протягом перших чотирьох місяців 2006 року. Обсяг операцій на міжбанківському ринку та операцій банків з готівковою іноземною валютою зростав, з певним переважанням обсягу валюти, реалізованої населенню. Це було спричинено, насамперед, зростанням обсягів довгострокового кредитування (питома вага таких кредитів у грудні 2006 року склала 60%) та поживленням активності банків на міжнародних фінансових ринках.

Зростання операцій з іноземною валютою було також підкріплено зростанням залишків за банківськими вкладенням населення в іноземній валюті, які з початку року збільшилися на 57,6%, та досягли 9,5 млрд. дол. США. Золотовалютні резерви НБУ, порівняно з початком року, зросли на 14,75% та склали 22,26 млрд. дол. США на кінець 2006 року.

Для підтримки ліквідності банківської системи Національний банк України у 2006 році здійснив рефінансування банків на загальну суму 8 331,8 млн. грн., з них 5 572,6 млн. грн. – кредити овернайт, 1358,0 млн. грн. – операції прямого РЕПО, 1 007,5 млн. грн. – кредити, надані через тендер, 378,8 млн. грн. – операціями СВОП, 14,85 млн. грн. – кредити під заставу майнових прав на кошти банківського вкладу.

Зростання «довгих» грошових агрегатів перевищило зростання готівки та коштів на поточних рахунках, що було поштовхом для нарощення банками активних операцій, зокрема, кредитування. Середньозважена ставка рефінансування банків Національним банком України за всіма інструментами протягом року зменшилася з 13% (у січні, лютому 2006 р.) до 9,5% (у грудні 2006 р.), що стимулювало українські банки формувати портфелі державних цінних паперів, зокрема, ОВДП та депозитних сертифікатів НБУ.

Поглиблення розриву між залученими та розмішеними коштами населення і підприємств (за рік співвідношення залучених депозитів юридичних та фізичних осіб до вимог за кредитами знизилося з 93% до 75%) було обумовлено також розширенням можливостей доступу крупних банків до міжнародних ресурсів. При цьому, можливість виходу банків на міжнародні ринки капіталу вплинуло і на динаміку відсоткових ставок за кредитами та депозитами (середні ставки за кредитами в національній валюті з початку року зменшилися на 1,5 в. п. та склали 14,9%, в іноземній валюті відповідно на 0,4 в. п. – до 11,2%. Ставки за депозитами

знизилися на 1,1 в. п. в національній валюті та на 1,0 в. п. – в іноземній, та складають 7,4% та 5,8%, відповідно).

2.2. Огляд ключових подій 2006 року та їхнього впливу на стан та розвиток банківської системи України

З кінця 2005 року почав діяти Закон України «Про іпотечні облігації», що дозволив банкам України розширити можливості рефінансування, та створив можливості застосовування облігацій як інструменту управління ліквідністю.

Було введено в дію «Положення про регулювання Національним банком України ліквідності банків» від 17 листопада 2006 року, що дозволяє НБУ розширити перелік інструментів монетарного впливу на діяльність Української банківської системи.

У 2006 році іноземним банкам дозволено відкривати філії на території України, проте вливання іноземного капіталу слід очікувати переважно за рахунок подальшого придбання українських банків іноземними банківськими установами.

Слід зазначити, що з початку 2007 року набрали чинності нові вимоги Інструкції «Про регулювання діяльності банків», зокрема, щодо розміру регулятивного капіталу Українських банків, що повинно стимулювати укрупнення Українських банків.

Протягом 2004–2006 років, ринок злиттів та поглинань у банківській системі України активізувався. Іноземними інвесторами було придбано ряд крупних та середніх українських банків. За період з 2002–2006 років кількість банків з іноземним капіталом зросла з 20 до 35, з яких кількість банків зі 100% іноземним капіталом збільшилася з 7 до 13, при цьому активне вливання іноземного капіталу відбулося в період 2005-2006 років.

Можливе обмеження розміру іноземного капіталу у банківській системі України може вплинути на вливання іноземного капіталу в українську банківську систему, та динаміку основних показників діяльності вже існуючих банків з іноземним капіталом.

2.3. Діяльність українських банків протягом 2002-2006 років та поточна ситуація у банківській системі України

Основними тенденціями розвитку банківської системи України протягом 2002-2006 років були:

- високі темпи росту банківської системи;
- вихід українських банків на міжнародні фінансові ринки шляхом випуску єврооблігацій та залучення синдікованих кредитів;

- укрупнення банківського капіталу, що було підкріплено вливанням іноземного капіталу в банківський сектор.

Банківська система України протягом 2002-2006 року демонструвала значні темпи зростання: чисті активи українських банків зросли у 5,75 рази, капітал – у 14,2 рази, переважно за рахунок банків першої та другої груп.

У 2006 році НБУ було зареєстровано 11 банків (у 2005 році – 6), з яких 2 (ТОВ «КБ «Дельта» та АКБ «Престиж») посідали відповідно 6 та 16 позиції у третій групі банків за ренкінгом НБУ станом на 01.01.07 р. Ще 4 банки увійшли до четвертої групи банків, займаючи позиції з 138 до 169.

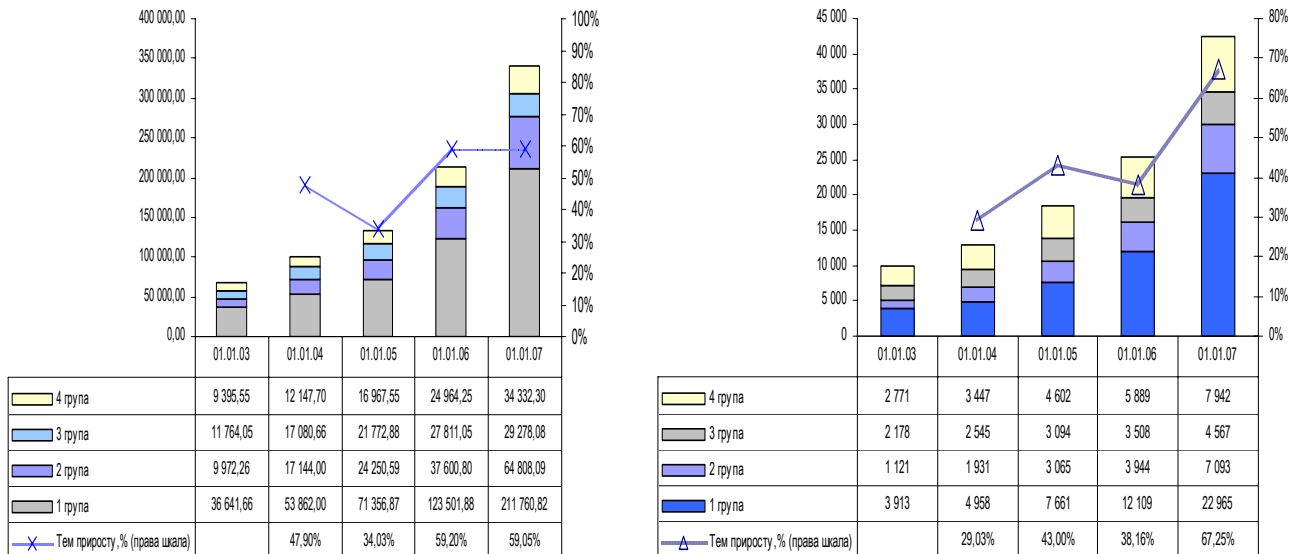
Порівняно з початком року кількість діючих банків зросла на 6 – до 169 банківських установ станом на 01.01.07 р., з яких 166 банків є учасниками фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Реєстрова чисельність банків на кінець 2006 року склала 170 банків, з яких переважна більшість зареєстрована у Київській (60%), Дніпропетровській (8%), Харківській (7%), Донецькій (6%) та Одеській (6%) областях.

Переважна більшість банків першої та другої груп має розгалужену мережу територіальних підрозділів. Мережа філій банків України станом на 01.01.07 р. складається з 1415 діючих філій.

У стані ліквідації перебуває 19 банків, з них 16 банків ліквідуються за рішенням НБУ, 3 – за рішеннями господарських (арбітражних) судів.

Наприкінці 2006 року НБУ було підвищено розмір активів, за якими банки розподілено між групами, в результаті чого змінилися обсяг та питома вага окремих груп банків у загальних активах банківської системи. Слід зазначити, що питома вага найбільших та великих банків (перша та друга групи банків) у банківській системі України зросла з 75% (станом на 01.01.06 р.) до 81% (станом на 01.01.07 р.), що свідчить про укрупнення банківської системи.

Динаміку активів та капіталу банківської системи України відображено на діаграмах.

Діаграма 2.1. Структура активів (діаграма зліва) та капіталу (діаграма справа) українських банків, млн. грн.

Темп приросту активів банківської системи України у 2006 році відповідав темпу приросту у попередньому, при цьому зростання власного капіталу банків відбувалося значно вищими темпами.

Зростання активів українських банків у 2006 році відбулося переважно за рахунок збільшення кредитів клієнтам, інвестицій в асоційовані та дочірні компанії та коштів в інших банках. Натомість, зменшився обсяг цінних паперів, емітованих НБУ у портфелях банків, зростання яких у попередньому році склало 2,4 рази. Приріст інших складових був незначним та поступався загальному приросту активів банківської системи (Таблиця 2.1).

Таблиця 2.1. Структура активів українських банків

Активи	Обсяг на 01.01.05, млн. грн.	Питома вага у загальних активах, %	Обсяг на 01.01.06, млн. грн.	Питома вага у загальних активах, %	Обсяг на 01.01.07, млн. грн.	Питома вага у загальних активах, %
Грошові кошти та залишки на рахунках в НБУ	13 851,088	10,3	24 918,94	11,7	26 493,45	7,8
Цінні папери, емітовані НБУ	2 703,618	2,0	6 487,20	3,0	4 567,71	1,3
Кошти в інших банках	19 359,360	14,4	25 591,29	12,0	42 309,60	12,4
Цінні папери	5 266,994	3,9	7 583,22	3,5	9 319,03	2,7
Кредити та заборгованість клієнтів	87 519,381	65,1	142 276,76	66,5	245 522,53	72,2
Інвестиції в асоційовані та дочірні компанії	186,617	0,1	267,69	0,1	535,11	0,2
Основні засоби та нематеріальні активи	8 752,653	6,5	11 617,56	5,4	18 554,21	5,5
Нараховані доходи до отримання	1 422,236	1,1	1 938,33	0,9	2 823,81	0,8
Інші активи	2 434,683	1,8	2 342,64	1,1	2 960,26	0,9
Резерви під активні операції	-7 148,734		-9 145,64		-12 906,41	
Разом чисті активи	134 347,880	-	213 877,98	-	340 179,29	-

У 2006 році позвавилася робота банків на ринку цінних паперів та відбулася зміна структури їхніх портфелів. Так, якщо на початок 2006 року обсяг торгових портфелів українських банків склав 587 млн. грн., то за рік вони збільшилися на 2,8 млрд. грн. – до 3,4 млрд. грн. станом на 01.01.07 р. Загалом, портфель цінних паперів банків, без урахування державних цінних паперів за рік збільшився на 1,7 млрд. грн. – до 9,3 млрд. грн. станом на 01.01.07 р. (приріст портфеля цінних паперів банків у попередньому році склав 2,3 млрд. грн.).

За 2006 рік зобов'язання банків збільшилися на 57,9%, та на 68,2% складаються з коштів юридичних та фізичних осіб (приріст зобов'язань у 2005 році склав 62,5%). Структуру зобов'язань українських банків наведено нижче у таблиці.

Таблиця 2.2. Структура зобов'язань українських банків

Зобов'язання	Обсяг на 01.01.05, млн. грн.	Питома вага, %	Обсяг на 01.01.06, млн. грн.	Питома вага, %	Обсяг на 01.01.07, млн. грн.	Питома вага, %
Кошти банків	20 350,52	17,6	31 998,67	17,0	76 644,67	25,8
Кошти клієнтів	90 934,62	78,4	147 094,05	78,1	202 928,99	68,2
Емітовані банками сертифікати	477,68	0,4	833,84	0,4	991,47	0,3
Емітовані банками інші боргові цінні папери	149,65	0,1	2 020,83	1,1	5 173,12	1,7
Нараховані витрати	999,25	0,9	1 857,54	1,0	3 056,68	1,0
Відстрочені податкові зобов'язання		0,0	663,97	0,4	1 681,82	0,6
Інші зобов'язання	3 014,73	2,6	3 958,24	2,1	7 136,45	2,4
Усього зобов'язань	115 926,45	100,0	188 427,13	100,0	297 613,18	100,0

Незважаючи на інтенсивне зростання цінних паперів власного боргу у пасивах українських банків, які за рік збільшилися майже у 2,6 рази – до 5,1 млрд. грн., їхня питома вага у зобов'язаннях залишається незначною.

Темп зростання клієнтських коштів у 2006 році поступався їхньому зростанню у попередньому році та темпу зростанню вкладень у кредитний портфель і склав 38% за 2006 рік (у 2005 році – 61,8% відповідно), що свідчить про диверсифікацію джерел ресурсів для проведення активних операцій.

Іноземні інвестиції та посилення конкуренції у банківській сфері стимулювали нарощення банками статутних фондів, в результаті чого темп приросту власного капіталу по банківській системі України (67,3%) перевищив темп зростання їхніх активів (59,1%), а рівень забезпечення активних операцій власним капіталом зріс з 11,9% станом на 01.01.06 р. до 12,5% станом на 01.01.07 р.

Нарощення статутних фондів українськими банками обумовило приріст цієї складової капіталу на 62,7% – до 26,3 млрд. грн., а перевищення ринкової ціни акцій над їх номінальною вартістю обумовило дворазове зростання емісійних різниць – з 0,6 млрд. грн. станом на 01.01.06 р. до 1,2 млрд. грн. станом на 01.01.07 р.

Зростання цін на нерухомість протягом року дало можливість українським банкам проводити переоцінку власних активів, зокрема, приміщень, у результаті чого резерви переоцінки у капіталі збільшилися з 2,5 млрд. грн. на початок 2006 року до 5,4 млрд. грн.

Структуру власного капіталу українських банків наведено нижче у таблиці.

Таблиця 2.3. Структура власного капіталу українських банків

Капітал	Обсяг, станом на 01.01.05, млн. грн.	Питома вага, %	Обсяг, станом на 01.01.06, млн. грн.	Питома вага, %	Обсяг, станом на 01.01.07, млн. грн.	Питома вага, %
Статутний капітал	11 648,34	63,2	16 144,44	63,4	26 266,18	61,7
Викуплені акції або паї	-44,95	-0,2	-36,29	-0,1	-6,74	0,0
Емісійні різниці	417,34	2,3	542,53	2,1	1 198,41	2,8
Резерви, капіталізовані дивіденди та інші фонди банку	1 841,59	10,0	2 968,87	11,7	4 804,53	11,3
Резерви переоцінки	2 035,83	11,1	2 536,73	10,0	5 445,91	12,8
Накопичений фінансовий результат минулих років	1 259,54	6,8	1 124,45	4,4	713,35	1,7
Прибуток звітного року, що очікує затвердження	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0
Результат поточного року	1 263,76	6,9	2 170,12	8,5	4 144,47	9,7
Усього власного капіталу	18 421,43	63,2	25 450,85	100,0	42 566,11	100,0

Загальні доходи банківської системи за 2006 рік склали 41,5 млрд. грн., що на 51,7% перевищує доходи 2005 року. Зростання процентних доходів склало 59,1%, комісійних – 44,0%, прибутку від участі в капіталі – 44,0%, результату від торговельних операцій – 72,4%. Натомість, обсяг інших доходів та дивідендного доходу зменшився на 36,7% та 19,5% відповідно попри їхнє значне зростання у попередньому році.

Загалом, зростання доходів українських банків у 2006 році перевищило зростання їхніх витрат за аналогічний період.

Обсяг витрат, понесених українськими банками у 2006 році, склав 36,0 млрд. грн., що на 47,5% перевищує витрати 2005 року. Структура витрат у поточному році не зазнала суттєвих змін та є такою: процентні витрати складають 46,1% загальних витрат, загально-адміністративні витрати та витрати на персонал – 13,6% та 19,4% відповідно, витрати на формування резервів – 12,7%. Обсяг та питома вага інших статей витрат є незначними.

Операційний прибуток банків за 2006 рік склав 10,1 млрд. грн., чистий прибуток – 4,1 млрд. грн. (у 2005 році – 5,8 млрд. грн. та 2,1 млрд. грн. відповідно). Загалом, протягом 2006 року спостерігається покращення ефективності функціонування банківської системи, про що свідчить підвищення рентабельності активів з 1,01% у 2005 році до 1,22% у 2006 році та рентабельності власного капіталу з 8,53% до 9,74% відповідно.

3. Розвиток якісних показників діяльності банку

3.1. Юридичні аспекти діяльності

Інформація про судові позови

За інформацією, наданою банком, АБ «Факторіал–Банк» виступав відповідачем за двома судовими позовами, сума позовних вимог за кожним з яких перевищує 10 тис. грн.

З лютого 2006 року судовими інстанціями розглядається позовна заява фізичної особи щодо визнання недійсним договору застави. Сума позовних вимог є незначною для банку, та складає 0,05% капіталу банку або 0,01% його кредитного портфеля на початок 2007 року.

Інформація про перевірки контролюючими органами

Протягом аналізованого періоду контролюючими органами, зокрема НБУ, Пенсійним фондом України, Фондом гарантування вкладів фізичних осіб та податковою інспекцією, регулярно здійснювалися перевірки діяльності банку та його структурних підрозділів. У ході окремих перевірок було виявлено незначні порушення та нараховано штрафні санкції, які було сплачено.

Протягом аналізованого періоду контролюючими органами, зокрема, НБУ, підрозділами податкової інспекції, Пенсійним фондом та фондом гарантування вкладів фізичних осіб здійснювалися планові та позапланові перевірки діяльності АБ «Факторіал–Банк» та його територіальних підрозділів. У ході окремих з них було виявлено незначні порушення, а нараховані штрафні санкції банком було сплачено. На початок 2007 року у судових інстанціях різних рівнів перебували 2 судові позови, сума кожного з яких перевищувала 10 тис. грн., проте загальна сума позовних вимог є незначною для банку, а їх вирішення на користь позивачів не чинитиме значного впливу на фінансові показники діяльності АБ «Факторіал–Банк».

3.2. Відносини власності

За період з 2002–2006 рр. статутний капітал АБ «Факторіал–Банк» зріс у 2,29 рази та станом на 01.01.07 р. складає 62,11 млн. грн. У ході додаткових емісій акцій банку змінювалася частка у капіталі основних акціонерів, проте реальна структура власників банку значних змін не зазнала. Починаючи з кінця 2006 року, банком було розміщено частину акцій банку серед приватних інвесторів за допомогою компанії «Конкорд капітал»¹. Відповідно до інформації, наданої банком, у подальшому можливе розміщення додаткової емісії акцій серед портфельних інвесторів, при збереженні контролю над банком існуючими акціонерами.

Станом на 01.01.07 р. найбільшими акціонерами АБ «Факторіал–Банк» є Гіршфельд А.М. (20,47%), Чудновець А.В. (20,12%), Нестругін С.І. (20,02%), АТ «У.П.Е.К» (19,77). Загальна участь у капіталі кожного з інших великих акціонерів коливалася від 3,04% до 9,85%. Пряма участь у капіталі банку 20 найбільших акціонерів складає 86,42%.

За період існування банку, структура його власників змінювалася, проте протягом аналізованого періоду зміни, як правило стосувалися перерозподілу акцій між існуючими акціонерами. Основними акціонерами банку є три фізичні та одна юридична особа, участь у капіталі кожного з яких перевищує 19%. З кінця 2006 року було розміщено міноритарний пакет акцій за допомогою інвестиційної компанії.

¹ Torbock Holding.Limited, яка виступала номінальним держателем акцій на початок 2007 року належало 7,78% акцій банку)

3.3. Регіональна мережа

АБ «Факторіал–Банк» є міжрегіональним банком, проте його регіональна мережа значною мірою сконцентрована у Харківській області. Динаміку розвитку територіальних підрозділів наведено у таблиці нижче.

Таблиця 3.1. Динаміка регіональної мережі АБ «Факторіал–Банк»

Область	01.01.03		01.01.04		01.01.05		01.01.06		01.01.07	
	Філії	Відділення	Філії	Відділення	Філії	Відділення	Філії	Відділення	Філії	Відділення
Харківська	1	21	1	27	1	27	1	27	1	31
Хмельницька	0	0	1	1	1	2	1	2	1	3
Київська	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0
Херсонська	0	0	1	0	1	2	1	2	1	3
Запорізька	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0
Дніпропетровська	1	0	1	0	1	0	1	0	1	2
Донецька	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Полтавська	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Миколаївська	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Разом	2	21	6	28	6	31	6	31	7	41

Існуюча регіональна мережа дозволяє банку розвивати як корпоративний (частина регіональних підрозділів орієнтована на обслуговування корпоративних клієнтів), так і роздрібний бізнес. Окрім того, роздрібне кредитування за програмою «Розстрочка» банк розвиває, співпрацюючи з Роздрібними мережами.

Відповідно до стратегії розвитку банку, протягом 2007 року заплановано відкриття 13 нових регіональних підрозділів у Донецькій, Луганській, Житомирській, Запорізькій, Київській, Львівській та Одеській областях.

АБ «Факторіал–Банк» інтенсивно розвиває регіональну мережу, яка станом на 01.01.07 р. налічувала 7 філій та 41 відділення. Відповідно до стратегії банку, протягом поточного року заплановано відкриття 13 нових територіальних підрозділів, що дозволить розширити присутність банку у інших регіонах України.

3.4. Клієнтська база

На початковому етапі діяльності банк був орієнтований, насамперед, на обслуговування підприємств бізнес-групи, проте, починаючи з 2004 року, інтенсивно розвиває роздрібний бізнес, а також залучає на обслуговування великих клієнтів Харківського та інших регіонів.

Нарощення клієнтської бази відбувалося як за класичними банківськими послугами (зростання позичальників, вкладників, власників поточних рахунків), так і за операціями факторингу, цінними паперами гарантіями, тощо.

Кількість зарплатних проектів зростає з 7 (на початок 2003 року) до 65 (станом на 01.01.07 р.), при цьому кількість карткових рахунків фізичних осіб за вказаний період з 325 до 23 906.

Кількість юридичних осіб-позичальників¹ зростає у 3,9 рази, порівняно з початком 2003 року – до 403 осіб станом на 01.01.07 р., у тому числі 41 – VIP клієнт. Ще 22 клієнти цієї категорії тримали кошти у банку на депозитних рахунках.

Зростання кількості юридичних осіб-вкладників відбувалося динамічними темпами з кінця 2005 року, що наведено у таблиці нижче.

Таблиця 3.2. Кількість депозитних рахунків клієнтів-юридичних осіб

Показник	01.01.02	01.01.03	01.01.04	01.01.05	01.01.06	01.04.06	01.07.06	01.10.06	01.01.07	План на 2007 рік
Вкладні рахунки юридичних осіб	18	56	64	68	135	130	144	145	145	195
темп приросту до попереднього періоду, %	-	211,11	14,29	6,25	98,53	-3,70	10,77	0,69	0,00	34,48

Банк почав активно залучати кошти фізичних осіб у 2003 році, та протягом наступних років утримував клієнтську базу за власниками депозитних рахунків на стабільному рівні. Протягом 2003 року кількість фізичних осіб вкладників зростає з 64 до 7 357 осіб, а їхня кількість станом на 01.01.07 р. склала 7 728 осіб. До кінця 2007 року банком заплановано збільшення кількості фізичних осіб-вкладників до 10 тисяч.

Динамічно зростала також кількість поточних рахунків фізичних осіб, які з початку 2003 року зросли у 3,2 рази – до 38,5 тисяч.

Співпраця з роздрібними мережами дала можливість банку значно наростити кількість клієнтів-фізичних осіб, насамперед, за кредитними програмами (Таблиця 3.3).

¹ Юридичні особи, які мали діючі кредити на звітну дату

Таблиця 3.3. Динаміка фізичних осіб за кредитними програмами, клієнтів

Програма	2002	2003	2004	2005	2006
Споживче кредитування	30	582	3008	5 638	3 563
Іпотечне кредитування	4	34	95	184	308
Автокредитування	7	111	222	304	540
Розстрочка	0	0	0	231	2 981
ВСЬОГО:	41	727	3 325	6 126	7 392

Станом на 01.01.2007 загальна кількість клієнтів АБ «Факторіал–Банк» склала 54 602, у тому числі 2 640 юридичних осіб (резиденти – 2 637) та 3 151 фізичних осіб–суб’єктів підприємницької діяльності (в тому числі резидентів – 3 150). Кількість фізичних осіб склала 48 697 (в тому числі резиденти – 48 429), кількість фінансових установ–кореспондентів – 114 (в тому числі резиденти –106).

Протягом аналізованого періоду АБ «Факторіал–Банк» динамічно нарощував клієнтську базу за юридичними та фізичними особами, перетворившись з банку, що обслуговував інтереси окремої бізнес–групи, в універсальний банк. У напрямку корпоративного бізнесу банком виділено окремих сегмент «VIP–клієнтів». Банк значно збільшив кількість приватних клієнтів, зокрема клієнтів за кредитними програмами, що було досягнуто завдяки впровадженню різноманітних кредитних та депозитних програм, а також завдяки співпраці із ритейловими мережами.

3.5. Платіжні картки

Картковий бізнес АБ «Факторіал–Банк» має достатній ступінь розвитку. Банк співпрацює в платіжними системами Visa та MasterCard, при цьому, поряд з власною інфраструктурою обслуговування карткового бізнесу АБ «Факторіал–Банк» використовує мережу 27 банків партнерів (понад 500 банкоматів). Динаміку платіжних карток АБ «Факторіал–Банк» наведено у таблиці нижче.

Таблиця 3.4. Динаміка платіжних карток АБ «Факторіал–Банк» (кількість карток в обігу)

Тип картки	01.01.03	01.01.04	01.01.05	01.01.06	01.01.07
Visa					
- Visa Electron	295	1118	1761	3778	6051
- Standard/Classic	58	2570	5666	7129	14973
- Gold	23	44	66	221	378
- інші	15	21	22	28	31
MasterCard					
- Cirrus/Maestro	0	0	88	5256	5847
- MasterCard Mass	0	0	0	0	0
- Standard	0	0	15	38	2773
- Gold	0	0	16	108	183
- інші	0	0	3	8	12
Всього:	391	3 797	7 637	16 566	30 248

Відповідно до наданої банком інформації, АБ «Факторіал–Банк» є учасником НСМЕП з 2007 року.

Розвиток інфраструктури обслуговування карткового бізнесу АБ «Факторіал–Банк» наведено у таблиці нижче.

Таблиця 3.5. Інфраструктура обслуговування карткового бізнесу АБ «Факторіал–Банк» (одиниць)

Назва	01.01.03	01.01.04	01.01.05	01.01.06	01.01.07
Банкомати (АТМ)	0	1	2	3	13
Торговельні термінали (POS)	-	-	-	-	-
Пункти видачі готівки (банківські POS-термінали)	6	20	27	28	41

До кінця 2007 року АБ «Факторіал–Банк» планує збільшити кількість власних банкоматів до 34, пунктів видачі готівки – до 80, а також встановити 27 торговельних терміналів.

Картковий бізнес АБ «Факторіал–Банк» має достатній ступінь розвитку: банк співпрацює з двома міжнародними платіжними системами, а кількість емітованих карток за останній рік зросла майже вдвічі, та станом на 01.01.07 р. перевищила 30 тисяч. Банк використовує як власну мережу обслуговування карткового бізнесу, так і мережу банків партнерів. Надалі АБ «Факторіал–Банк» планує розвивати картковий бізнес, у тому числі співпрацюючи з НСМЕП.

4. Фінансові показники діяльності банку

4.1. Виконання нормативів НБУ

Протягом аналізованого періоду АБ «Факторіал–Банк» дотримувався нормативів, встановлених Національним банком України.

У 2006 році банком було проведено додаткову емісію акцій у розмірі 5 млн. грн., що призвело до зростання обсягу основного капіталу у складі регулятивного капіталу, частка якого на початок 2007 року склала 68,78%.

З початку року регулятивний капітал АБ «Факторіал–Банк» зріс з майже на 10 млн. грн. та станом на 03.01.07 р. його розмір склав 96 млн. грн. Обсяг субординованого боргу, який включено до регулятивного капіталу складає 5 млн. грн. Значення нормативів адекватності основного та регулятивного капіталу є вищими за нормативні значення, а також перевищують значення цих нормативів у середньому по банківській системі України (станом на 01.01.07).

Коливання нормативів ліквідності впродовж аналізованого періоду були значними, проте їхні фактичні значення суттєво перевищували мінімально встановлені НБУ нормативні значення.

Банк є активним учасником на ринку цінних паперів, та стабільно підтримує значний обсяг портфеля цінних паперів, у результаті чого значення нормативів Інвестування (Н12) в окремі періоди наближалися до граничних їх значень (максимальне граничне значення цього нормативів встановлено на рівні 60%). Слід зазначити, що протягом 2006 року фактичні значення нормативу інвестування (Н12) та нормативів, які регламентують операції з інсайдерами, знижувалися, що свідчить про зниження залежності діяльності банку від пов'язаних сторін, а також розміщення коштів у менш ризикові операції. Значення економічних нормативів банку наведено у додатку 4.

Протягом аналізованого періоду АБ «Факторіал–Банк» дотримувався нормативів, встановлених НБУ та мав достатній рівень капіталізації. Банк стабільно має запас відхилень між фактичними значеннями економічних нормативів та їхніми нормативними значенням. Значення нормативів інвестування в окремі періоди наближалися до максимально допустимого рівня, однак останнім часом спостерігається тенденція щодо зниження їх фактичних значень а також нормативів, що регламентують операції з пов'язаними особами.

4.2. Джерела формування ресурсів

4.2.1. Капітал

Обсяг власного капіталу АБ «Факторіал–Банк» станом на 01.01.07 р. склав 97,5 млн. грн., що у 1,6 рази перевищує його обсяг на початок 2003 року.

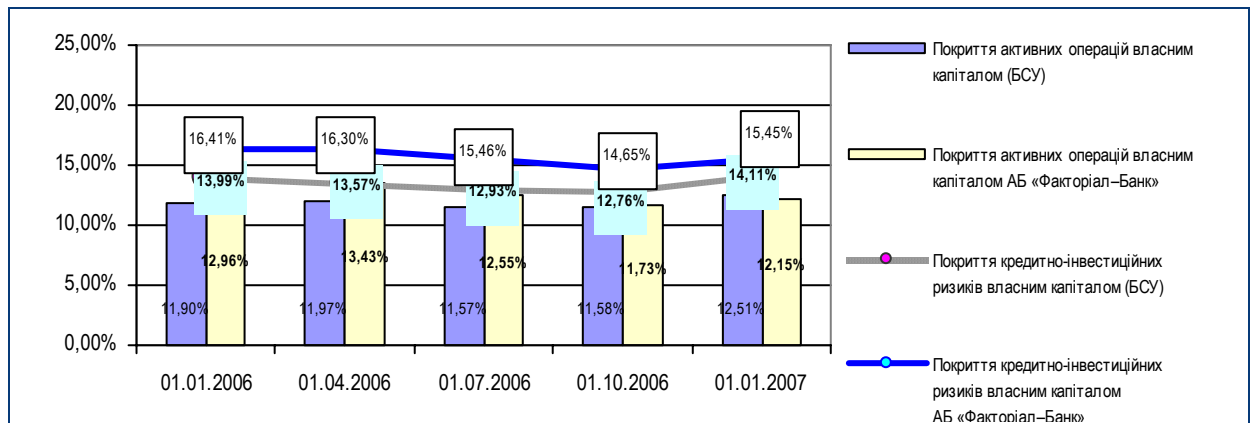
Обсяг статутного капіталу зростав протягом аналізованого періоду, а його питома вага у власному капіталі на початок 2007 року склала 63,68%.

Значна питома вага у власному капіталі належить також іншому капіталу (результати переоцінки основних засобів), проте його обсяг не зазнавав суттєвих змін протягом 2004–2006 років, що спричинило зниження питомої ваги цієї складової у структурі власного капіталу банку при збільшенні акціонерного капіталу та нерозподіленого прибутку. Динаміку власного капіталу АБ «Факторіал–Банк» наведено нижче у таблиці.

Таблиця 4.1. Динаміка власного капіталу АБ «Факторіал–Банк», млн. грн.

Показник	01.01.03	01.01.04	01.01.05	01.01.06	01.04.06	01.07.06	01.10.06	01.01.07	Темп приросту з 2002 року, %	Темп приросту за 2006 рік, %
Сплачений статутний капітал	27,11	27,11	57,11	57,11	57,11	57,11	57,11	62,11	129,10	8,75
Резерви	1,14	2,04	3,87	6,96	6,96	8,12	8,12	8,12	614,65	16,65
Накопичений профіцит	0,99	1,93	3,08	1,21	2,03	1,63	2,45	3,04	206,31	151,59
Інший капітал	31,92	31,92	24,24	24,24	24,24	24,24	24,29	24,27	-23,98	0,11
Разом, власного капіталу	61,16	63,00	88,31	89,52	90,34	91,10	91,97	97,53	59,47	8,96

Рівень забезпечення кредитно–інвестиційних ризиків власним капіталом перевищував аналогічні показники в середньому по банківській системі України, при цьому співвідношення капіталу банку до його чистих активів перебувало на середньому для банківської системи України рівні (Діаграма 4.1).

Діаграма 4.1. Рівень покриття кредитно-інвестиційних ризиків та активних операцій власним капіталом, %

У 2007 році заплановано збільшення обсягу статутного капіталу на 64% – до 102 млн. грн., що дозволить банку надалі нарощувати обсяг активних, у тому числі кредитних операцій.

4.2.2. Зобов'язання

Порівняно з 2002 роком, зобов'язання АБ «Факторіал-Банк» зросли на 540,99 млн. грн., переважно за рахунок клієнтських коштів, та станом на 01.01.07 р. складають 704,98 млн. грн. Динаміку зобов'язань АБ «Факторіал-Банк» наведено у таблиці нижче.

Таблиця 4.2. Динаміка зобов'язань АБ «Факторіал-Банк», млн. грн.

Показник	01.01.03	01.01.04	01.01.05	01.01.06	01.04.06	01.07.06	01.10.06	01.01.07	Темп приросту з 2002 р., %	Темп приросту за 2006 р., %
Заборгованість перед НБУ	0,00	0,00	4,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-
Кошти банків	15,09	58,63	60,00	80,41	26,03	61,46	56,10	20,30	34,49	-74,76
Кошти юридичних осіб	59,18	78,98	132,95	263,59	305,79	326,89	343,35	366,27	518,92	38,96
Кошти фізичних осіб	79,08	139,72	151,42	245,93	235,72	226,28	270,02	301,89	281,77	22,76
Боргові цінні папери	0,00	0,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-
Інші зобов'язання	10,64	11,19	9,17	11,12	11,01	12,96	15,80	16,51	55,21	48,57
Разом зобов'язання	163,99	288,85	357,94	601,04	578,55	627,59	685,27	704,98	329,89	17,29

АБ «Факторіал-Банк» залучає переважно депозити юридичних осіб, питома вага яких у структурі зобов'язань банку, порівняно початком 2003 року, зросла майже на 16 в. п. та станом на 01.01.07 р. склала 51,96%. Кошти фізичних осіб станом на 01.01.07 р склали 42,82% зобов'язань АБ «Факторіал-Банк». Питома вага коштів,

залучених на міжбанківському ринку (включаючи Лоро–рахунки інших банків) у зобов'язаннях банку коливалася в межах 2,88 (станом на 01.01.07 р.) – 20,03% (станом на 01.01.04 р.), що свідчить про використання коштів з міжбанківського ринку переважно для короткострокового підтримання ліквідності. За даними АБ «Факторіал–Банк», станом на 01.01.07 р. банками – контрагентами на банк було встановлено ліміти у розмірі 204 млн. грн. за кредитами «овернайт» та 119,4 млн. грн. за короткостроковими кредитами.

У структурі зобов'язань АБ «Факторіал–Банк» станом на 01.01.07 р. за секторами економіки питома вага коштів підприємств нефінансового недержавного сектора складає майже 20%, коштів державних підприємств – 3,8%. Кошти, залучені від підприємств фінансового небанківського сектора, зокрема, страхових компаній, на початок року становлять 27,19%. Концентрація зобов'язань банку за видами економічної діяльності є помірною: станом на 01.01.07 р. кошти підприємств кожного з видів економічної діяльності не перевищували 35%, а на 3 найбільші галузі припадало 45,9% зобов'язань банку.

Залежність банку від основних кредиторів є помірною: протягом усього аналізованого періоду кошти 20 найбільших кредиторів банку формують від 30 до 42% його зобов'язань, та є, насамперед, короткостроковими депозитами страхових компаній та банків. На початок 2007 року обсяг коштів на поточних та депозитних рахунках 20 найбільших контрагентів склав 324,18 млн. грн.

Основу ресурсної бази АБ «Факторіал–Банк» складає клієнтський депозитний портфель.

Портфель депозитів клієнтів

Портфель клієнтських коштів є переважно строковим, а його зростання відбувалося за усіма основними складовими, що видно з таблиці.

Таблиця 4.3. Динаміка клієнтського депозитного портфеля АБ «Факторіал–Банк», млн. грн.

Показник	01.01.03	01.01.04	01.01.05	01.01.06	01.04.06	01.07.06	01.10.06	01.01.07	Темп приросту з 2002 року, %	Темп приросту за 2006 рік, %
Кошти фізичних осіб до запитання	14,04	19,06	11,27	22,97	28,14	35,39	39,33	45,37	223,26	97,56
Кошти фізичних осіб строкові	65,04	120,66	140,15	222,96	207,58	190,89	230,70	256,52	294,40	15,05
Кошти юридичних осіб до запитання	40,63	52,54	62,94	105,63	80,00	84,27	137,41	111,62	174,75	5,67
Кошти юридичних осіб строкові	18,55	26,44	70,01	157,90	225,79	242,63	205,93	254,65	1 272,53	61,27
Разом, кошти клієнтів	138,26	218,71	284,37	509,46	541,51	553,17	613,37	668,16	383,28	31,15

Концентрація депозитного портфеля АБ «Факторіал–Банк» за вкладниками, хоча і зросла за останні 4 роки, проте залишається помірною. Так, якщо на початок 2003 року питома вага 10 найбільших депозитів у депозитному портфелі складала 12,6%, то на кінець 2006 року – 25%, при цьому, зростання обсягу великих депозитів пов’язано, насамперед, зі співпрацею банку та страхових компаній.

Значний обсяг депозитів банк залучає у національній валюті, при цьому відхилення обсягу розміщених та залучених коштів в окремих валютах є незначними. Кредитний та депозитний портфелі є збалансованими за валютами.

Ресурсна база АБ «Факторіал–Банк» є помірно диверсифікованою, при цьому зростання активів у 2003–2006 роках було підкріплено збільшенням статутного капіталу, залученням міжбанківських ресурсів, а також зростанням клієнтських коштів, зокрема, строкових депозитів юридичних та фізичних осіб. Банк є добре капіталізованим, при цьому основними складовими власного капіталу є статутний капітал та результати переоцінки основних засобів. У другому та третьому кварталах 2007 року заплановано збільшення статутного капіталу АБ «Факторіал–Банк» до 102 млн. грн. Зобов’язання банку добре диверсифіковані за вкладниками різних видів економічної діяльності та контрагентами.

4.3. Напрями розміщення коштів

4.3.1. Активи

За період з 2002–2006 років обсяг чистих активів АБ «Факторіал–Банк» зріс у 3,3 рази – до 802,66 млн. грн., при цьому їхнє зростання відбувалося переважно за рахунок збільшення обсягу кредитного портфеля, портфеля цінних паперів та високоліквідних активів. Динаміку основних складових активів АБ «Факторіал–Банк» наведено у таблиці нижче.

Таблиця 4.4. Динаміка основних складових активів АБ «Факторіал–Банк», млн. грн.

Показник	01.01.03	01.01.04	01.01.05	01.01.06	01.04.06	01.07.06	01.10.06	01.01.07	Темп приросту з 2002 року, %	Темп приросту за 2006 рік, %
Високоліквідні активи	32,05	49,98	71,97	107,47	70,21	74,66	113,90	108,82	239,54	1,26
Кредитний портфель	99,09	156,41	217,46	370,77	377,29	398,35	436,33	448,83	352,94	21,05
Резерви під активні операції	-6,12	-7,03	-15,20	-16,73	-16,11	-16,56	-17,20	-17,88	192,43	6,89
Цінні папери	39,03	42,81	89,59	138,46	174,19	172,60	161,10	152,52	290,83	10,16
Довгострокові інвестиції	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	-	-0,45
Основні фонди	49,21	58,59	48,87	50,88	53,24	71,11	73,06	77,21	56,90	51,73
Інші активи	11,89	51,09	33,57	39,69	14,07	25,75	16,81	33,15	178,82	-16,48
Разом активів	225,15	351,85	446,25	690,56	672,89	725,93	784,01	802,66	256,50	16,23

Починаючи з 2003 року, банк почав активно впроваджувати кредитні програми для юридичних та фізичних осіб, що спричинило динамічний розвиток портфеля кредитів клієнтам. Інтенсивно зростав обсяг міжбанківських кредитів, що формують переважну частину високоліквідних активів банку. Зростання обсягу основних фондів було обумовлено, насамперед, відкриттям нових регіональних підрозділів та технічним оснащенням банку. Обсяг сформованих резервів під активні операції банку зростав дещо повільнішими темпами, ніж обсяг кредитного портфеля.

У 2006 році динаміка основних показників значно знизилася, при цьому зростали переважно клієнтський кредитний портфель та основні засоби.

4.3.2. Кредитно-інвестиційний портфель

Основним доходним активом банку є його кредитно-інвестиційний портфель обсяг якого з початку 2003 року зріс у 4,2 рази, а питома вага у валових активах за аналогічний період збільшилася на 11 в. п. – до 79,1% станом на 01.01.07 р. Динаміку основних складових кредитно-інвестиційного портфеля АБ «Факторіал-Банк» наведено у таблиці нижче.

Таблиця 4.5. Динаміка кредитно-інвестиційного портфеля АБ «Факторіал-Банк», млн. грн.

Показник	01.01.03	01.01.04	01.01.05	01.01.06	01.04.06	01.07.06	01.10.06	01.01.07	Т. приросту з 2002 року, %	Т. приросту за 2006 рік, %
Кредити клієнтам	99,09	156,41	217,46	370,77	377,29	398,35	436,33	448,83	352,94	21,05
Міжбанківські кредити	8,54	1,33	26,76	10,10	14,14	30,10	42,71	37,71	341,46	273,36
Міжбанківські депозити	10,80	25,50	21,67	42,79	4,70	4,79	4,89	10,03	-7,14	-76,56
Цінні папери	39,03	42,81	89,59	138,46	174,19	172,60	161,10	152,52	290,83	10,16
Кредитно-інвестиційний портфель	157,46	226,06	355,47	562,12	570,32	605,84	645,03	649,10	312,22	15,47

У структурі кредитно-інвестиційного портфеля банку домінує портфель кредитів клієнтам, питома вага яких за період 2003–2006 рр. зросла на 6,2 в. п. та станом на 01.01.07 р. складає 69,2%.

Значний обсяг у кредитно-інвестиційному портфелі банку належить портфелю цінних паперів, що представлений акціями, облігаціями та вексями підприємств фінансового та промислового секторів.

Решту кредитно-інвестиційного портфеля формують міжбанківські кредити та міжбанківські депозити, що станом на 01.01.07 р. складають 7,24% кредитно-інвестиційного портфеля.

Портфель кредитів клієнтам

Зростання клієнтської бази, зокрема, позичальників, та впровадження банком різноманітних кредитних продуктів спричинило нарощення клієнтського кредитного портфеля банку, який за останні 4 роки зріс з 98,3 млн. грн. до 434,9 млн. грн. Динаміку регулярної заборгованості банку¹ наведено у таблиці нижче.

Таблиця 4.6. Динаміка регулярної заборгованості за кредитами клієнтам, млн. грн.

Показник	01.01.03	01.01.04	01.01.05	01.01.06	01.04.06	01.07.06	01.10.06	01.01.07	Темп приросту з 2002 року, %	Темп приросту за 2006 рік, %
Короткострокові кредити юридичним особам	62,53	94,03	86,06	216,19	214,17	202,79	240,85	221,71	254,56	2,55
Довгострокові кредити юридичним особам	34,90	45,07	89,62	65,87	80,23	87,73	58,54	56,14	60,85	-14,77
Короткострокові кредити фізичним особам	0,29	3,26	5,75	21,13	9,46	9,80	20,57	20,84	7 118,07	-1,36
Довгострокові кредити фізичним особам	0,63	11,25	20,62	60,23	66,15	85,83	101,91	136,19	21 355,53	126,09
Всього регулярна заборгованість за кредитами клієнтам	98,36	153,61	202,05	363,42	370,02	386,15	421,88	434,87	342,14	19,66

У структурі кредитного портфеля АБ «Факторіал–Банк» переважають короткострокові кредити, що обумовлено, насамперед, обслуговуванням поточної діяльності підприємств.

Обсяг кредитів, наданих фізичним особам зріс з 0,92 млн. грн на початок 2003 року до 157,03 млн. грн. станом на 01.01.07 р. Регулярна заборгованість юридичних осіб за аналогічний період зросла у 2,85 рази – до 277,85 млн. грн.

У структурі портфеля забезпечення питома вага депозитів та нерухомості загалом складає близько 50%, при цьому вартість депозитів та нерухомості за найбільшими кредитами перевищує залишок за кредитами. Інше забезпечення, зокрема, цінні папери та інше майно, банком враховується для зменшення чистого кредитного ризику, та у декілька разів перевищує обсяг заборгованості за кредитами.

Переважна частина кредитів надана контрагентам приватної форми власності; питома вага вимог за кредитами державним та комунальним підприємствам складає близько 5% кредитного портфеля банку станом на 01.01.07 р.

Концентрація кредитного портфеля за видами економічної діяльності є помірною: станом на 01.01.07 р. найбільше кредитів видано у переробну промисловість

¹ Балансова заборгованість за кредитами, наданими юридичним та фізичним особам, без урахування сумнівних та прострочених кредитів

(15,1%) та торгівлю (27,6%). Питома вага кредитів, наданих підприємствам, які займаються операціями з нерухомим майном та будівництвом є незначною, та складає відповідно 1,6% та 4,8% вимог за кредитами. Концентрація кредитів розмірами є такою: станом на 01.01.07 р. питома вага 10 найбільших кредитів у вимогах за кредитами кредитному портфелі банку склала 26,6% (на початок 2003 року – 43,8%), при цьому обсяг забезпечення за цими кредитами складає 628,8 млн. грн., що у 5,2 рази перевищує обсяг заборгованості за цими кредитами.

Залучені кошти банк розміщує насамперед у клієнтський кредитний портфель, міжбанківські кредити та цінні папери інших емітентів. Динамічний розвиток мережі спричинив майже дворазове збільшення основних фондів банку. Концентрація кредитного портфеля АБ «Факторіал–Банк» за видами економічної діяльності та позичальниками є помірною.

4.4. Якість активів та ліквідність

4.4.1. Ліквідність

Ліквідність АБ «Факторіал–Банк» залишається на прийнятному рівні протягом усього аналізованого періоду завдяки тому, що:

- банк підтримує достатній обсяг високоліквідних активів, які станом на початок 2007 р. складають 13,6% чистих активів, та покривають 69% коштів на поточних рахунках клієнтів;
- обсяг лімітів, встановлених банками–контрагентами за короткостроковими кредитами, у 3 рази перевищує фактичну заборгованість перед банками на початок 2007 року;
- якість кредитного портфеля залишається на прийнятному рівні (станом на 01.01.07 р. питома вага сумнівної та простроченої заборгованостей у кредитному портфелі склала 2,3%; питома вага сформованих резервів під активні операції – 2,76%).

Динаміку високоліквідних активів АБ «Факторіал–Банк» наведено у таблиці нижче.

Таблиця 4.7. Динаміка високоліквідних активів АБ «Факторіал–Банк», млн. грн.

Показник	01.01.03	01.01.04	01.01.05	01.01.06	01.04.06	01.07.06	01.10.06	01.01.07	Темп приросту з 2002 року, %	Темп приросту за 2006 рік, %
Готівкові кошти та банківські метали	1,60	3,70	3,11	5,82	7,22	10,39	11,60	16,44	929,18	182,25
Корражунок в НБУ	9,69	10,24	10,15	35,24	21,00	18,70	23,12	33,42	244,96	-5,17
Корражунок в банках	1,42	9,21	10,28	13,52	23,15	10,68	31,59	11,22	690,09	-16,97
Міжбанківські кредити та депозити	19,34	26,83	48,43	42,89	18,84	34,89	47,60	47,74	2,47 рази	11,3%
Разом, високоліквідні активи	32,05	49,98	71,97	107,47	70,21	74,66	113,90	108,82	239,54	1,26

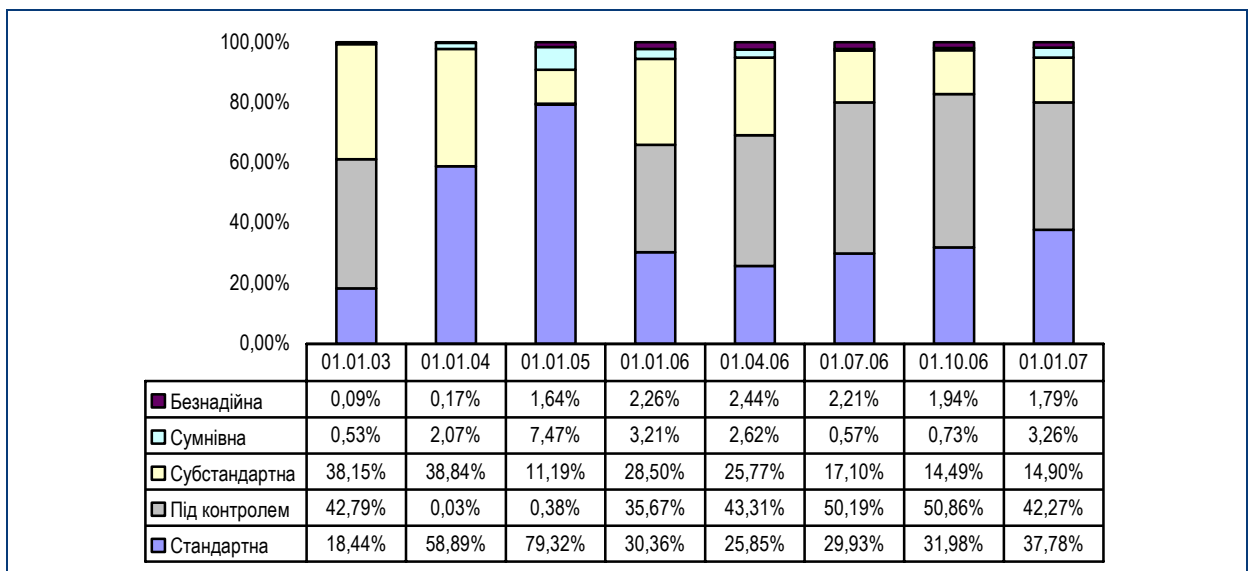
Значення нормативів ліквідності протягом усього 2006 року перевищували їх нормативні значення. Значення показника швидкої ліквідності залишається на стабільному рівні (15,44% станом на 01.01.07 р.).

Ліквідність АБ «Факторіал–Банк» протягом усього аналізованого періоду залишається на прийнятному рівні. Питома вага високоліквідних активів у чистих активах банку протягом усього періоду коливалася в межах 10,3 – 16,1%, а значення показника швидкої ліквідності перебувало на стабільному рівні. Нормативи ліквідності протягом аналізованого періоду є стабільно вищими за мінімальні вимоги НБУ та достатніми щоб нівелювати поточні ризики.

4.4.2. Резерви та неплатежі

Незважаючи на активний розвиток споживчого кредитування (кредити за програмою розстрочка), якість кредитного портфеля банку є доброю. Станом на 01.01.07 р. питома вага сумнівних позик у кредитному портфелі АБ «Факторіал–Банк» склала 0,39%, прострочених – 1,91%, при цьому, обсяг сформованих резервів вдвічі перевищує сумнівні та прострочені кредити.

Структуру кредитного портфеля банку, класифікованого за категоріями ризику наведено на діаграмі.

Діаграма 4.2. Структура кредитного портфеля АБ «Факторіал–Банк» за категоріями ризику

Найбільші проблемні кредити, які банком було видано торговим та сільськогосподарським підприємствам, є забезпеченими нерухомістю та рухомим майном (цілісні майнові комплекси та товари в обороті), що дає змогу банку повернути кошти шляхом реалізації забезпечення.

Якість кредитного портфеля банку залишається на доброму рівні: обсяг та питома вага сумнівної та безнадійної заборгованості є стабільно низькими, а сформовані резерви значно перевищують сумнівну та прострочену заборгованість. У структурі кредитного портфеля за категоріями ризику переважають кредити, класифіковані як «стандартні» та «під контролем».

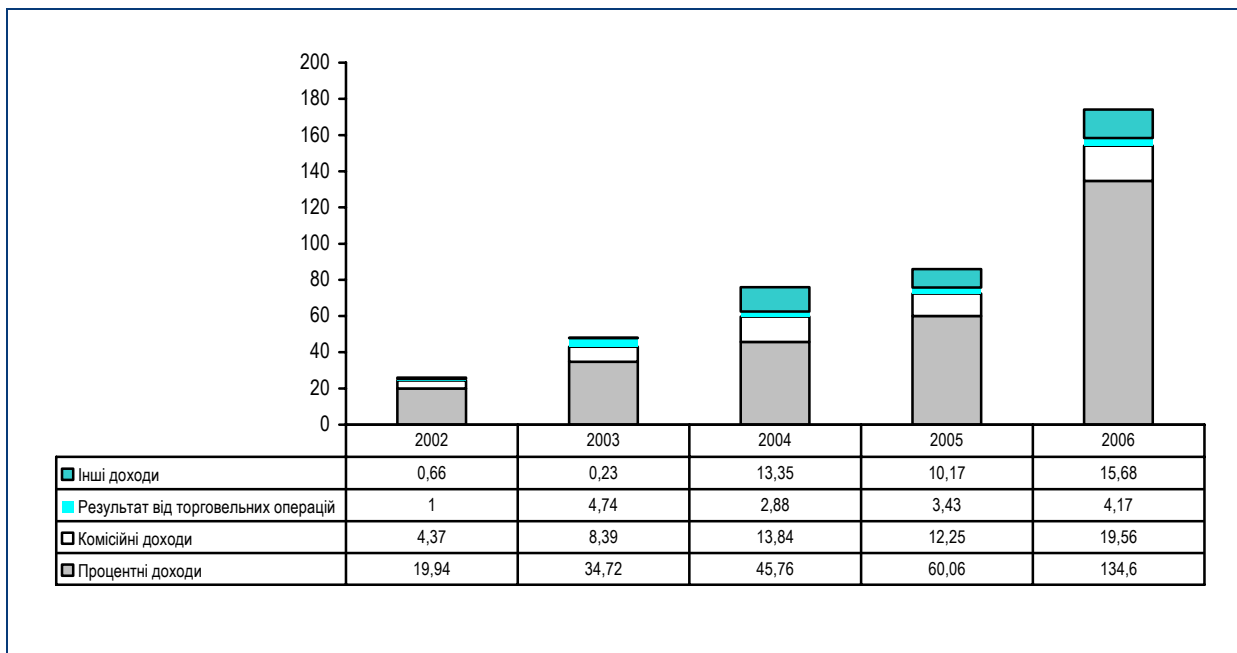
4.5. Фінансові результати діяльності

4.5.1. Доходи

Доходи, отримані АБ «Факторіал–Банк» у 2006 році, склали 174 млн. грн., 71% з яких було отримано банком протягом третього та четвертого кварталів, що у 6,7 рази перевищує дохід 2002 року, та у 2 рази дохід попереднього року.

Згідно з даними фінансової звітності, за результатами 2006 року доходність АБ «Факторіал–Банк» у розрахунку на 1 гривню активів становила 21,68 коп., що значно перевищує аналогічний показник по банківській системі загалом (12,2 коп.).

Динаміку основних складових доходів АБ «Факторіал–Банк» наведено на діаграмі нижче.

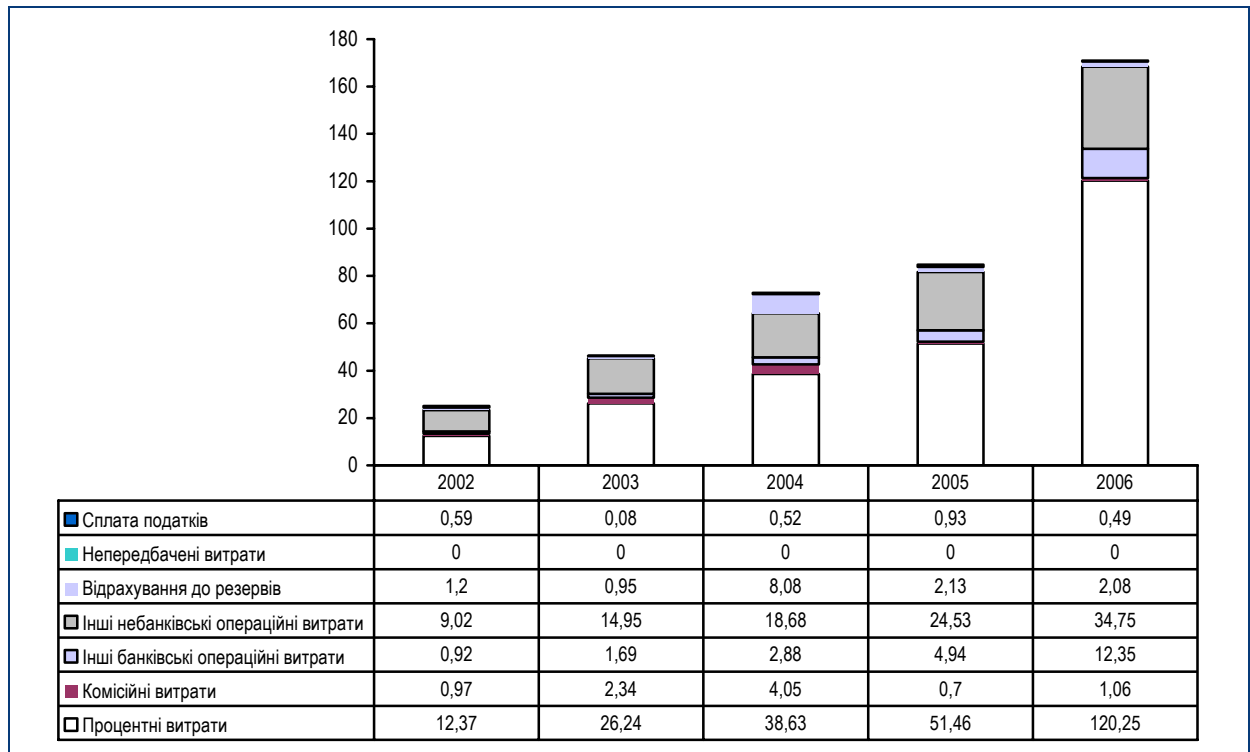

Діаграма 4.1. Динаміка та структура доходів АБ «Факторіал–Банк», млн. грн.

У структурі доходів переважають процентні та комісійні, тоді як питома вага інших складових є незначною. Комісійні доходи сформовані переважно з комісій, що супроводжують кредитні операції, та з комісійної винагороди торговця цінними паперами.

4.5.2. Витрати

Витрати банку, порівняно з 2002 роком, збільшилися у 6,8 рази, та за результатами діяльності банку у 2006 році склали 170,98 млн. грн. Динаміку основних складових витрат наведено на діаграмі нижче.

Діаграма 4.2. Структура витрат АБ «Факторіал–Банк», млн. грн.

Одночасно з ростом загальних витрат відбувається зменшення питомої ваги загальноадміністративних витрат (витрати на утримання персоналу, ОФ/НА, телекомунікації тощо), та збільшення частки процентних витрат з 49,3% у 2002 році до 70,3% у 2006 році, що було результатом нарощення банком портфеля строкових депозитів. Обсяг та питома вага інших складових у загальних витратах банку є незначними.

Рівень витрат АБ «Факторіал–Банк» на одну гривню активів за підсумками 2006 року склав 21,3 коп. (значення по банківській системі загалом становить 10,6 коп.). За підсумками 2006 року співвідношення витрат до доходів АБ «Факторіал–Банк» становило 98,3%, та є вищим за значення по банківській системі України – 86,6%.

4.5.3. Прибуток

Протягом 2003-2006 рр. діяльність АБ «Факторіал-Банк» була прибутковою. Обсяг отриманого прибутку у 2006 році склав 3 млн. грн., що у 2,5 рази перевищує прибуток попереднього року.

Доходність кредитно-інвестиційного портфеля перевищувала вартість клієнтських ресурсів, у результаті чого за останній рік суттєво зросла кредитно-депозитна маржа. Протягом 3 кварталів спостерігається тенденція щодо зниження співвідношення операційних доходів до операційних витрат, що за результатами 2006 року склало 89,4%, при стабільному значенні доходності основної діяльності (111,9% за результатами діяльності банку у 2006 році).

Рентабельність¹ активів (ROA) за результатами 2006 року склала 3,25% (у 2005 році – 1,36% відповідно), рентабельність капіталу (ROE) – 0,41% (0,21% у 2005 році), проте залишається нижчою, ніж у середньому по банківській системі України.

Доходи та витрати банку інтенсивно зростали протягом аналізованого періоду, при цьому доходи банку складаються переважно з процентних, що характерно для банківської системи України, зокрема, тих банків, які у своїй діяльності зорієнтовані на кредитування фізичних та юридичних осіб. У структурі витрат АБ «Факторіал-Банк» зростає питома вага процентних витрат, що є результатом збільшення обсягів залучення депозитів та певну зорієнтованість на ці ресурси.

Показники рентабельності активів та капіталу АБ «Факторіал-Банк» перебувають на дещо нижчому рівні порівняно до банківської системи загалом, що пов'язано, насамперед, з інтенсивним розвитком регіональної мережі.

¹ Рентабельність за середніми значеннями активів та капіталу

5. Стратегія розвитку АБ «Факторіал–Банк»

5.1.1. Виконання основних показників

Основні планові показники, передбачені стратегією розвитку, банком виконуються, при цьому на кінець 2006 року кредитно–інвестиційний портфель АБ «Факторіал–Банк» на 30% перевищив запланований рівень; зобов'язання – на 23,7%. У зв'язку із інтенсивним розвитком банку за останні 2 роки, фінансовий план банку (бюджет) було відкориговано. Стан виконання плану за основними фінансовими показниками у таблицях нижче.

Таблиця 5.1. Аналіз виконання балансових показників

Активи	Факт станом на 01.01.07 р., тис. грн.	План на 01.01.07 р., тис. грн.	% виконання плану
Кошти в касі та банківські метали	16 532	16 036	103,09
Кошти, розміщені в НБУ	16 098	14 810	108,70
Кошти на коррахунках в інших банках	11 592	11 824	98,04
Міжбанківські кредити	79 897	85 490	93,46
Кошти, розміщені у філіях	124 535	121 546	102,46
Кредити, у тому числі:	386 078	379 810	101,65
Кредити, надані юридичним особам	242 667	238 589	101,71
Кредити, надані фізичним особам	143 411	141 221	101,55
Резерви під кредитні операції	-13 463	-13 126	102,56
Чисті вкладення в цінні папери	42 202	44 312	95,24
Основні засоби	77 364	75 507	102,46
Інші активи	85 616	91 609	93,46
Разом, чисті активи	701 916	706 272	99,38
Пасиви			
Міжбанківські депозити	43 505	45 245	96,15
Кошти на коррахунках в інших банках	2 519	2 481	101,52
Ресурси, залучені від філій	124 535	121 546	102,46
Кошти до запитання	118 405	119 013	99,49
Юридичних осіб	78 412	79 980	98,04
Фізичних осіб	39 993	39 033	102,46
Строкові депозити	360 657	356 100	101,28
Юридичних осіб	120 398	124 010	97,09
Фізичних осіб	240 259	232 090	103,52
Цінні папери власного боргу	16	17	94,34
Інші пасиви	94 303	94 303	100,00
Разом, чисті пасиви	701 916	706 272	99,38

Стан виконання планових показників за доходами та витратами наведено у таблиці.

Таблиця 5.2. Аналіз виконання плану за доходами та витратами

Показник	Факт станом на 01.01.07 р. тис. грн.	План на 01.01.07 р. тис. грн.	% виконання плану
Процентні доходи	80 781,00	81 120,00	99,58
Процентні витрати	-50 566,00	-51 500,00	98,19
Чистий процентний дохід	30 215,00	29 620,00	102,01
Комісійні доходи	12 901,00	14 300,00	90,22
Комісійні витрати	-863,00	-975,00	88,51
Чистий комісійний дохід	12 038,00	13 325,00	90,34
Результат від торговельних операцій	4 692,00	4 860,00	96,54
Інші доходи	7 972,00	3 000,00	265,73
Інші витрати	-4 773,00	-2 000,00	238,65
Інший дохід	3 199,00	1 000,00	319,90
Операційні доходи	50 144,00	48 805,00	102,74
Операційні витрати	-36 770,00	-35 410,00	103,84
Витрати на оплату праці	-19 675,00	-18 700,00	105,21
Витрати на утримання підрозділів	-13 293,00	-13 010,00	102,18
Амортизаційні відрахування	-3 802,00	-3 700,00	102,76
Відрахування до страхових резервів	-955,00	-1 200,00	79,58
Прибуток до оподаткування	12 419,00	12 195,00	101,84
Податок на прибуток	-329,00	-500,00	65,80
Управлінський прибуток	12 090,00	11 695,00	103,38

На проведення маркетингових та інших рекламних заходів у 2006 році банком було заплановано 1,995 млн. грн., з яких витрачено 1,32 млн. грн.

5.1.2. Стратегія розвитку АБ «Факторіал–Банк»

Відповідно до Стратегічного плану розвитку АБ «Факторіал–Банк» на 2005–2007 роки банк планує розвивати себе як універсальний банк, а його основними стратегічними завданнями є:

- оптимізація структури активів в частині підвищення питомої ваги робочих активів;
- нарощення капіталу банку пропорційно зростанню активів;
- розширення регіональної представленості шляхом відкриття нових філій та відділень.

Основні планові балансові показники на 2007 рік наведено у таблиці нижче.

Таблиця 5.3. Плановий баланс АБ «Факторіал–Банк» на 2007 рік, тис. грн.

АКТИВ	I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал
Кошти в касі та банківські метали	16 501,23	18 051,08	19 206,86	21 333,16
Кошти на коррахунку в НБУ	8 069,62	11 198,09	11 979,71	13 115,50
Кошти на коррахунках в банках	7 724,58	9 961,46	11 381,57	13 100,57
Міжбанківські кредити та депозити	60 327,28	59 788,47	60 404,78	51 171,07
Кредити клієнтам (брутто), у тому числі	479 493,18	654 202,78	760 903,30	876 290,89
Кредити юридичним особам	297 789,82	414 903,90	474 332,87	536 103,80
Кредити фізичним особам	181 703,36	239 298,89	286 570,43	340 187,10
Вкладення в цінні папери (брутто)	60 000,00	60 000,00	60 000,00	60 000,00
Резерви під активні операції	-16 158,25	-14 999,15	-16 912,72	-20 294,55
Основні засоби та нематеріальні активи	101 611,29	106 712,95	109 423,22	110 168,11
Інші активи	57 539,18	75 233,20	83 699,31	87 629,12
Разом чисті активи	775 108,11	980 148,88	1 100 086,03	1 212 513,88
ПАСИВ	I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал
Кошти на коррахунках інших банків	5 855,20	5 867,35	5 846,10	5 855,20
Міжбанківські кредити та депозити	51 698,56	59 650,81	66 323,32	68 246,30
Кошти клієнтів, у тому числі:	564 578,56	719 404,23	813 030,66	917 153,94
Кошти на вимогу, у тому числі	126 932,67	144 408,55	160 057,18	177 776,45
Кошти до запитання юридичних осіб	79 991,46	93 907,89	105 787,08	119 556,92
Кошти на вимогу фізичних осіб	46 941,21	50 500,66	54 270,10	58 219,53
Строкові кошти	437 645,89	574 995,68	652 973,48	739 377,49
Строкові кошти юридичних осіб	175 107,41	303 445,83	354 985,54	392 035,99
Строкові кошти фізичних осіб	262 538,47	271 549,85	297 987,95	347 341,50
Цінні папери власного боргу	0,00	0,00	0,00	0,00
Інші пасиви	50 842,01	64 886,48	69 400,00	73 828,57
Субординований борг	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00
Разом зобов'язань	677 974,33	854 808,87	959 600,08	1 070 084,01
Акціонерний капітал банку	62 113,00	88 779,67	102 113,00	102 113,00
Резервний фонд	8 115,00	8 115,00	8 115,00	8 115,00
Інші фонди	26 335,24	26 335,24	26 335,24	26 335,24
Накопичений профіцит	570,54	2 110,11	3 922,71	5 866,63
Капітал разом	97 133,78	125 340,01	140 485,95	142 429,87
Разом чисті пасиви	775 108,11	980 148,88	1 100 086,03	1 212 513,88

Укрупнений бюджет банку на 2007 рік наведено у таблиці нижче.

Таблиця 5.4. Укрупнений бюджет АБ «Факторіал-Банк» на 2007 рік

Доходи	I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал	Разом у 2007 р.
Процентні доходи	22 800,80	30 399,56	36 517,66	41 726,47	131 444,49
Процентні витрати	-16 752,97	-20 668,01	-22 803,13	-26 049,76	-86 273,87
Чистий процентний дохід	6 047,83	9 731,55	13 714,53	15 676,71	45 170,62
Комісійні доходи	4 200,49	4 657,24	5 016,54	5 730,20	19 604,48
Комісійні витрати	-393,83	-202,50	-202,50	-202,50	-1 001,33
Чистий комісійний дохід	3 806,66	4 454,74	4 814,04	5 527,70	18 603,15
Торговий дохід	1 428,60	2 130,22	1 337,55	726,47	5 622,84
Інший дохід	363,55	101,00	20,50	18,00	503,05
Операційні доходи	11 646,64	16 417,51	19 886,63	21 948,89	69 899,66
Операційні витрати, у тому числі	-11 406,59	-14 894,90	-15 675,53	-15 587,73	-57 564,76
Амортизаційні відрахування	-1 405,76	-1 528,50	-1 584,14	-1 628,83	-6 147,23
Витрати на оплату праці	-5 708,76	-7 805,47	-8 219,53	-8 522,97	-30 256,73
Інші операційні витрати	-4 292,07	-5 560,93	-5 871,86	-5 435,93	-21 160,80
Відрахування до резервів	882,75	359,63	-2 261,97	-4 115,41	-5 135,00
Прибуток до оподаткування	1 122,80	1 882,24	1 949,13	2 245,74	7 199,90
Податок на прибуток	-155,92	-150,58	-155,93	-282,10	-744,53
Чистий прибуток	966,88	1 731,66	1 793,20	1 963,64	6 455,37

Одночасно зі збільшенням обсягу капіталу, банком заплановано досягнення наступних показників:

- віддача на капітал на рівні 8%;
- питому вагу кредитного портфеля за програмами «мікрокредитування» та «розстрочка» на рівні не нижче ніж 10% від обсягу кредитного портфеля;
- зростання кількості точок продажу – не менше ніж 57% (протягом року банком заплановано відкриття 13 відділень), та зростання витрат на їх утримання на 58%;
- зростання кількості працівників на 21% (до 1010);
- зростання кількості корпоративних клієнтів на 52% – до 8,7 тисяч, а також кількості емітованих платіжних карток на 86% – до 56,7 тисяч.

Загалом, стратегія розвитку банку до 2007 року передбачає пропорційне зростання фінансових показників, підвищення прибутковості, а також підвищення якісних показників, у тому числі: розширення регіональної мережі, нарощення клієнтської бази та активне просування програм для роздрібного бізнесу.

Висновок

Спираючись на проведений аналіз основних показників та аспектів діяльності АБ «Факторіал-Банк», його кредитний рейтинг визначено на рівні «aaBBB-» зі стабільним прогнозом.

Генеральний директор

С. А. Дубко

Начальник відділу рейтингів фінансового сектора

А.М. Коноплястий

Відповідальний аналітик

В.О. Шулик

Додатки

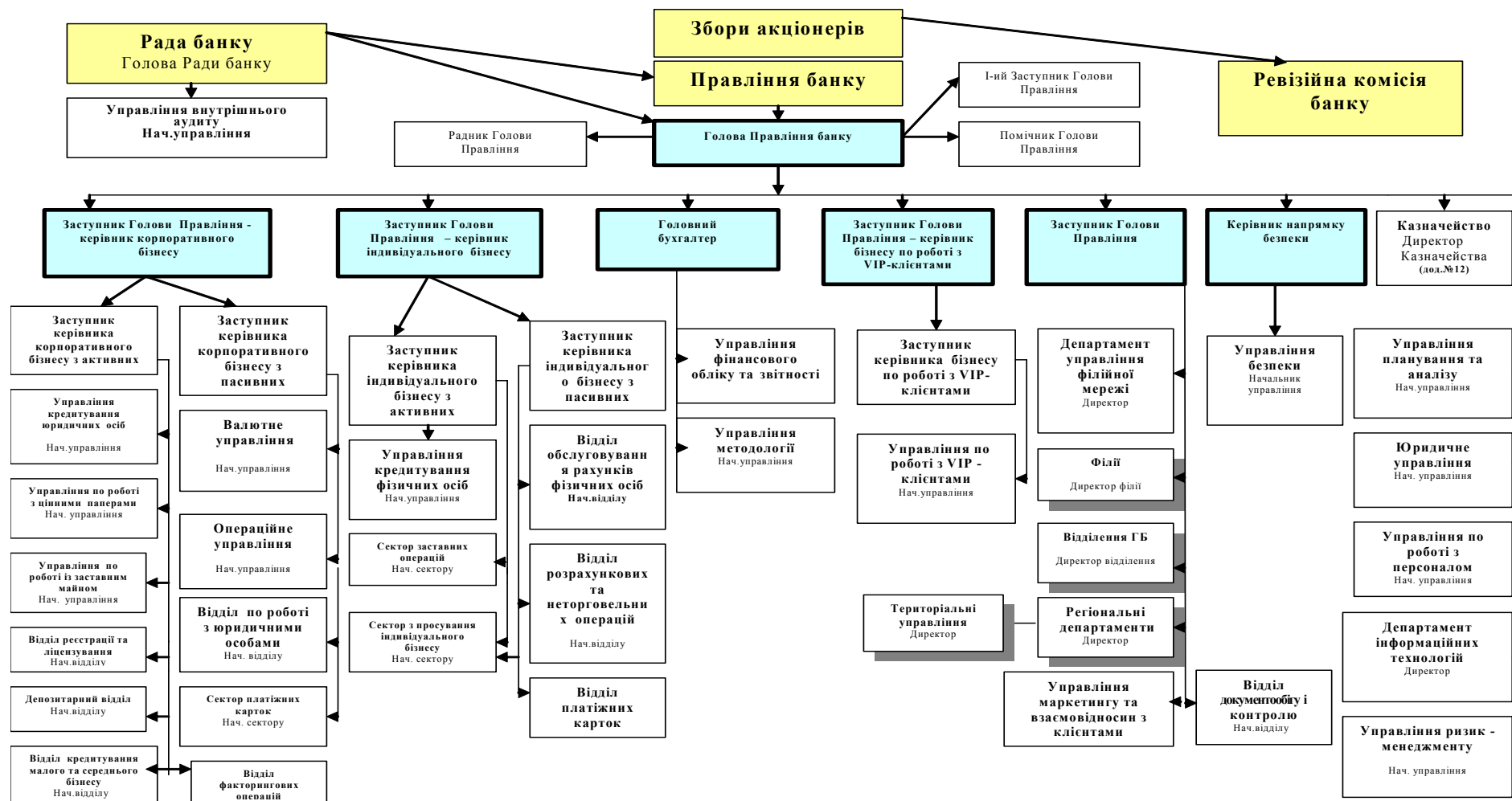
Дані балансу АБ «Факторіал-Банк», тис. грн.

	01.01.03	01.01.04	01.01.05	01.01.06	01.04.06	01.07.06	01.10.06	01.01.07
Активи								
Грошові кошти та ЦП НБУ	11 285,18	13 942,56	13 262,84	41 064,93	28 223,32	29 088,18	34 717,86	49 859,81
Кошти в інших банках	20 765,48	36 041,23	58 706,96	66 407,33	41 991,22	45 576,00	79 185,83	58 964,18
Кредити клієнтам	99 092,76	156 408,73	217 455,73	370 767,29	377 289,68	398 352,65	436 331,90	448 830,40
Цінні папери	39 025,53	42 812,18	89 588,14	138 462,15	174 186,91	172 597,63	161 099,43	152 524,33
Основні засоби	49 206,25	58 585,43	48 865,07	50 884,43	53 237,57	71 114,15	73 055,40	77 206,32
Нараховані доходи	424,29	2 060,97	2 778,33	5 645,32	6 516,52	4 866,72	6 439,58	6 746,54
Резерви	-6 115,81	-7 030,47	-15 196,34	-16 731,91	-16 112,47	-16 558,72	-17 195,28	-17 884,71
Інші активи	11 465,36	49 027,76	30 786,92	34 056,36	7 560,85	20 891,15	10 377,29	26 413,66
Разом активів	225 149,05	351 848,39	446 247,64	690 555,91	672 893,60	725 927,74	784 012,00	802 660,54
Зобов'язання								
Заборгованість перед НБУ	0,00	0,00	4 400,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти банків	15 092,76	58 633,00	60 001,04	80 410,50	26 029,19	61 455,79	56 100,91	20 298,61
Депозити юридичних осіб	59 179,47	78 984,85	132 952,09	263 585,85	305 790,14	326 893,26	343 346,33	366 271,91
Депозити фізичних осіб	79 075,75	139 723,57	151 420,57	245 926,89	235 720,70	226 276,22	270 022,25	301 890,94
Інші депозити	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Боргові ЦП	0,00	325,96	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Інші зобов'язання	10 640,22	11 185,59	9 165,50	11 115,81	11 014,65	12 964,00	15 797,02	16 514,29
Разом зобов'язань	163 988,20	288 852,97	357 939,21	601 039,05	578 554,69	627 589,27	685 266,51	704 975,76
Власний капітал								
Статутний капітал	27 111,04	27 108,04	57 111,52	57 111,52	57 111,52	57 111,52	57 111,52	62 111,52
Резервний та інші фонди банку	1 135,53	2 037,19	3 873,25	6 957,06	6 957,06	8 115,09	8 115,09	8 115,09
Накопичений профіцит	992,53	1 926,93	3 083,81	1 208,43	2 029,71	1 633,11	2 445,91	3 040,24
Інший власний капітал	31 921,76	31 923,26	24 239,85	24 239,85	24 239,85	24 239,85	24 294,13	24 267,28
Всього власного капіталу	61 160,85	62 995,42	88 308,43	89 516,86	90 338,14	91 099,57	91 966,65	97 534,13

Дані звіту про фінансові результати АБ «Факторіал-Банк», тис. грн.

Доходи	2002	2003	2004	2005	3 міс. 2006	6 міс. 2006	9 міс. 2006	2006
Процентні доходи	19 940,96	34 722,10	45 757,70	60 055,07	17 525,97	36 190,49	92 810,30	134 597,41
Комісійні доходи	4 367,45	8 389,46	13 837,74	12 251,80	3 824,52	8 688,75	13 725,75	19 556,07
Торгівельний дохід	1 003,39	4 739,04	2 883,96	3 433,70	930,18	1 799,87	2 898,67	4 173,26
Інші доходи	656,72	230,21	13 352,96	10 172,16	1 446,09	3 952,63	10 126,15	15 682,66
Всього доходи	25 968,52	48 080,80	75 832,36	85 912,73	23 726,77	50 631,74	119 560,87	174 009,40
Витрати	2002	2003	2004	2005	3 міс. 2006	6 міс. 2006	9 міс. 2006	2006
Процентні витрати	12 368,47	26 235,84	38 627,93	51 463,53	14 372,40	29 556,62	82 523,86	120 248,04
Комісійні витрати	968,50	2 336,61	4 047,44	699,42	202,45	429,24	707,38	1 056,14
Інші операційні витрати	915,98	1 690,77	2 881,32	4 941,74	1 383,99	3 529,34	8 385,50	12 347,11
Загальні адміністративні витрати	9 018,18	14 951,19	18 680,03	24 532,60	7 378,67	15 135,08	24 171,43	34 749,74
Відрахування до резервів	1 202,35	954,38	8 080,47	2 133,30	-552,43	60,91	634,81	2 079,70
Податки на прибуток	590,27	75,89	522,22	933,58	70,00	287,44	691,98	488,43
Всього витрати	25 066,86	46 244,74	72 839,42	84 704,30	22 855,09	48 998,63	117 114,96	170 969,16
Фінансовий результат	2002	2003	2004	2005	3 міс. 2006	6 міс. 2006	9 міс. 2006	2006
Фінансовий результат	901,66	1 836,06	2 992,94	1 208,43	871,68	1 633,11	2 445,91	3 040,24

ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА АБ «ФАКТОРІАЛ - БАНК»

Додаток до рейтингового звіту №4

Значення економічних нормативів АБ «Факторіал-Банк»

Норматив, одиниці виміру	Нормативне значення	03.01.06	03.04.06	03.05.06	01.07.06	01.12.06	01.01.07
Регулятивний капітал, млн. грн.	min. 8 млн. євро ⁷	88,4	88,52	87,12	88,37	90,37	96,00
Норматив адекватності регулятивного капіталу	Не < 10 %	13.67	13.92	16.24	13.54	16.44	14.75
Норматив адекватності основного капіталу	Не < 4 %	10.32	10.69	10.50	10.54	8.46	8.39
Норматив миттєвої ліквідності	Не < 20 %	49.88	64.12	62.01	41.63	47.59	39.59
Норматив поточної ліквідності	Не < 40 %	131.23	108.72	57.83	109.40	87.59	89.89
Норматив короткострокової ліквідності	Не < 20 %	31.00	28.88	27.78	26.01	45.46	36.63
Норматив максимального розвитку кредитного ризику на одного контрагента	Не > 25 %	23.75	23.72	24.10	23.76	22.13	21.77
Норматив великих кредитних ризиків	Не > 800 %	369.55	327.78	226.23	437.8	270.79	274.52
Норматив максимального розміру кредитів, гарантій та поручительств, наданих одному інсайдеру	Не > 5 %	4.82	0.78	1.38	1.37	4.15	3.46
Норматив максимального сукупного розміру кредитів, гарантій та поручительств, наданих інсайдерам	Не > 30 %	26.90	4.88	10.05	9.91	9.14	8.51
Норматив інвестування у цінні папери окремо за кожною установою	Не > 15%	14.69	13.35	12.06	10.63	13.68	10.30
Норматив загальної суми інвестування	Не > 60 %	59.70	58.06	58.25	47.68	47.91	35.63
Норматив ризику загальної відкритої валютної позиції банку	Не > 30 %	4.9526	6.0586	7.2397	9.9219	3.6480	2.8307
Загальна довга відкрита валютна позиція	Не > 20 %	3.1462	4.3071	6.5979	9.0689	3.4524	2.1674
Загальна коротка відкрита валютна позиція	Не > 10 %	1.8214	1.6661	0.6507	0.8793	0.2635	0.7293

⁷ Починаючи з 01.01.07 р.

